

Ex dictis difficultatem paritur quaedam declaratio- nes S. Congreg. qua absolute dicunt distributiones male perceptas restituendas fabricis, aut alteri pio lo- co, n. 451. Respondetur eas loqui de distributionibus male percep- tis per eum, qui sua habitus pro presentia a capi- tulo, vel cu ab eo fuerunt donate, seu remissa, & sic sibi praeiudicant Capitulum, numer. 452. quod prauidi- cium videtur intelligendum respectu distributionum, & fructuum solutorum, secus, si non sunt soluti, nume- ro 457. Quod declaratio Abulen. ait quod fructus Præbende, cum qui absui debere esse privati, intelligendum vi- detur de fructibus, quos alias ratione Præbende ac residentie scilicet suos, numer. 453. nam quoad amissos ob non residentiam non est opus privatione, numero 454. Alia difficultas circa d. declarationem Abulen. n. 455. cui respondetur n. 456. In materia delicti, & prohibitorum, & qua tendunt ad damnum cap. non sufficit maior pars capituli, & con- tradictio vnius facit, ne videatur gestum à Capitu- lo, dicto numero quadragesimo quinquagesimo quinto. In terminis Concilii Cap. 3. sess. 21. de resor. portiones tertie partis in distributionibus conversa, quas absen- tes amittunt interuentibus accretis, numero 459. contra quod facit difficultatem cap. 3. sess. 22. ubi portio tertie partis amissa est applicanda fabricæ numer. 460. Interpretatio, & concordia ad d. decreta Nauarri, num. 461. qua non satisfaciunt, n. 462. non placet alia inter- pretatio Joannis Gutierrez, n. 463. Vera interpretatio, n. 464. qua confirmatur ex decla- rationibus S. Cong. adductis n. 465. Separatio tertie partis fructuum pro distributionibus faci- enda ex d. decretis non est ita facienda ut fiat neces- sario dismembratio banorum, sed sit est, si valor tertie partis fructuum ponatur pro illis, n. 466. Ista tertia pars accipienda est secundum verum valo- rem currentem, & non secundum taxatam, numero 467. Secundum Congregationem, antequam ista detractio fiat deducenda sunt pensiones, & alia onera legitime im- posita, quamvis durauerint, sed de nouo imposte eam non comprehendant, n. 468. Ista declaratio videtur intelligenda, ubi etiam Præben- dende distincta realiter ita, quod deductio erat ex ip- sis facienda ex fructibus communibus mensæ, nu- mer. 469. Non est locus detractio dicit. tertie partis distribu- tionem ex d. c. 3. sess. 21. quando distributiones sunt tolera- biles ita, ut verisimiliter non negligantur, numero 470. & quomodo consideretur ista verisimilitudo, quod negligantur, numero 471. ubi ponitur declaratio S. Congreg. Quando ex dignitatibus detracta est tertia pars ex de- creto c. 3. sess. 21. non poterit detrahi alia ex c. 3. sess. 21. n. 472. Disposito. d. c. 3. sess. 21. & detractio, de qua ibi, habet locum contra obtinentes quacumque beneficia residentiam requirentia in Cathedralibus, & collegiatis, non tam extra eas, n. 473. Pro distributionibus Ecclesie Cathedralis, aut Collegia- tiæ non est detrahendum aliquid ex Beneficiis extra eam existentibus, nisi essent perpetuo unita Præbende illius, n. 474. Non solum tenentur ad residentiam obtinentes in Eccle-

siis Cathedralibus, & Collegiatis Dignitates Cano- nicatus, aut Portiones, sed etiam Missionarij, & Capellani, & obtinentes alia Beneficia perpetua, & habentia annexum seruitium in choro, n. 475. Decretum d. c. 3. sess. 21. non habet locum in dignitatibus, qua in Cathedralibus habent sedem in choro cantans, in quibus nunquam resederunt, sed habent collegiatam, n. 476. & sequenti, ubi ponitur declaratio S. Congregationis. An obtinentes huiusmodi Dignitates pro residentia in collegiata sint obnoxij detractio tertie partis, nume- ro 478. cum sequentibus? resoluitur, quod sic, nisi habeant territorium, & iurisdictionem quasi Epi- scopalem, quia tunc non tenentur ad residentiam chori. Obtinentes in Cathedralibus, & Collegiatis Dignitatem, licet non habeant vocem in Capitulo, nec cum ceteris participant distributiones, aut fructus, residere tenentur, & consequenter detractio tertie partis earum fructuum pro distributionibus subiecti sunt, numero 481. Id non procedit in obtinentibus Dignitatem, que nullos redditus habet, nec Præbendam licet eam expellent, nam interim non tenentur residere, numero quadringentesimo octuagesimo secundo. ubi adducitur declara- tio S. Cong. Non procedit etiam in dignitatibus non habentibus suffi- cientes præbendas, seu fructus, sed tenentur licet obligent ad residentiam, non tamen locum habet de- tractio, n. 483. Pro congruis distributionibus assignandis aliquibus ho- raris non sunt dividenda distributiones: aliarum hora- rum, sed pro illis detrahenda est aliqua pars fructuum, n. 484. ubi ponuntur declarationes S. Cong. & alia Abulen. n. quadragesimo octuagesimo quinto de qua num. seq. Distributiones sunt ordinandæ, & comparandæ pro om- nibus horis, & non per certas horas tantum, num. 487. & 488. & 489. ubi adducuntur declarationes S. Congreg. Pro lucranda tertie parte fructuum Dignitatum, perso- natum, & officiorum in distributionibus conversa non potest Episcopus statuire aliam servitii, & officij for- mam præter solitam, nec noua onera imponere ex sen- tentia S. Congregationis numero, 490. & sequenti- bus. Etiam Dignitates, & Præbende, qua sunt de iure patro- natus etiam locorum subiecta sunt detractio tertie partis, nisi repugnet fundatio, numero 492. & 493. An obtinentes Dignitatem, canonicatum, vel Portionem teneantur per se, & non per substitutum obire diuinæ officia sibi incumbentia, ut cantare Missam, Euan- gelium, n. 494. cum seq. soluitur teneri per se, & ad- ducuntur declarationes S. Congregationis concilii, & Rituum. Id procedit non obstante, quod sit factum statutum in cõ- trarium, n. 498. & licet ante concilium esset statutum vel consuetudo etiam immemoralis in contrarium, n. 499. Qui in hoc notabiliter negligentes fuerint peccabunt mortaliter, n. 500. An obtinentes Dignitatem simul cum canonicatu, aut Portione in eadem Ecclesia, teneantur virtusque Bene- ficii onera, & officia subire, & per se ipsos, nu. 501. cum sequentibus resoluitur affirmatiue, si illa Benefi- cia habeantur de per se, nisi seruitia eodem tempore concurrant.

cessante

Cessante tamen fraude, & ex vicia causa, aut semel, aut iterum possunt substituire in seruitio vnius, aliam eiusdem ordinis, numero quingentesimo quartus. Item dicitur id est, quando illa Beneficia sunt unita a- que principaliter, aut ad vnicam obtinentiam, secus, si Portio unita sit dignitati perpetuo, & accessorie, qua- tum non tenetur seruire tanquam Portionarius, n. 505. cum seq. ponitur declaratio S. Congregationis, & deci- sio Rota. Quando Canonicatus est unitus, & annexus Dignitati, etiam perpetuo, & accessorie, tenetur obtinens seruire, etiam tanquam Canonicus, n. 511. An Canonici, & obtinentes Dignitates, vel Portiones de- beant etiam canere in choro sub peccato mortali, & obligatione restituendi, an vero satisfaciunt cum sola absentia, & horis privatim recitandis? numero 513. Canonici ex sua institutione, & iure communi tenentur canere in choro sub peccato mortali, si in hoc essent notabiliter negligentes, n. 513. Nihilominus ad lucranda fructus, & distributiones suf- ficere sola absentia in choro, etiam si non contenti, nec sint attenti, sed cum alijs loquantur contra aliquos n. 514. cum seq. Licet ex prima institutione officium Canonicorum sit ho- rari Canonici in choro canere, tamen de consuetudine non videntur ad id teneri, dummodo habeant Capella- nos, & ministros, qui eas canent, & licet ista consue- tudo sit sublata per Concilium, potest responderi, omnia alia solatione aliquorum, quod non est quoad hoc rece- ptum, n. 517. cum seq. In Ecclesia Abulen. est statutum, quod Canonici adue- nient ad cauendum, n. 523. An Canonicus sua obligationi satisfaciens, quoad resi- dentiam, & seruitium chori, possit ordinarie abesse à Capitulo, n. 524. fundatur pars affirmatiua num. 525. cum seq. resoluitur id non licere, & respondetur in cõ- trarium adductis n. 529. & 530. Ista resolutio limitatur primo, ut non procedat, si ante legi- timo impedimento, aut alia iusta causa ad non assi- stendum Capitulo, numero 537. & ratio adducitur nu- mer. 538. Admittit contra Episcopos, n. 539. & 540. Secundo limitatur d. resolutio, ut non procedat, quando quis abesse à Capitulo in dieb. suis recreationis cau- sa concessis, n. 541. cum seq. ubi id explicatur ex sen- tentia S. Cong. Tertio limitatur, ut non procedat, quando abesse quis à Capitulo, quod sit tempore, quo diuina officia in choro celebrantur, & interesse illis, si ante statutum, seu consue- tudine id permittente, ut in Ecclesia Abulen. n. 544. quatenus in d. Ecclesia sit postea facta quedam ordi- natio Capitulari in contrarium, que non potuit fieri, n. 545. & 546. Ista limitatio maxime procedit in Capitulis extraordi- nariis que non possunt fieri tempore, quo officia cele- brantur ex decreto concilii Compositellani, numero 547. Absolute non possunt fieri Capitula tempore, quo officia, & præsertim Missa maior, celebrantur, & consequen- ter non tenentur qui, nec licite potest tunc interesse Cap. n. 548. & ratio ponitur num. 549. 550. & 551. & adducitur decretum Concilii Basiliensis, & decreta mul- torum conciliorum Provincialium numero 552. ad 556. Quod non possit fieri Capitula, dum celebrantur diuina officia, suis declaratur per S. Congreg. concilii, & ri-

tuam, & per Clementem VIII. per suam Breue, cuius tenor ponitur, n. 557. Non inuat dicere, quod istud Breue non sit in Hispania receptum, sed nihilominus debet seruari, & recipi, nu- mer. 558. Ponitur alia declaratio S. Congreg. concilii, qua nauissi- me facta est declaratio, n. 559. Non est vile, sed potius damnosum secundum Nau. capi- tula tenere ante horas interim dum aduenit hora recitandis, n. 560. Tempus commodum ad celebranda Capitula est post Ve- speras, & Completorium, vel mane post finitum officium, nu. 561. Ad electiones Canonicatum per concursum, ubi solent præmitti Missa de Spiritu Sancto, videtur posse tole- rari fieri etiam, dum diuina celebrantur, numero 562. Quatenus ex sententia Sacre Congregationis non prohibe- atur Capitulum, quominus suo arbitrio canonicati possit, id intelligendum est, dummodo congruo tem- pore congregetur, & non tempore officiorum, munita 565. Stante d. Breui in acta in Capitulo tempore officiorum celebratis si nulla ex decreto irritante ibi posita, res- soluitur non esse nulla n. 564. Si in Capitulo tunc factum non adesset due partes Capitu- larium, non valeret illas alij abesse, et quod tempore officiorum siebat, secus si non abessent ob eam causam, n. 565. Non licet fieri Congregationes particulares Commissa- riorum Capitulum, nec occupari Beneficiario in negotiis, & rebus Ecclesie, dum diuina officia celebrantur, nu. 566. & 567. Non licet facere rationes, & computa bonorum, & red- dituum mensa, vel fabricæ, dum diuina fiunt, saltem mane, n. 568. & 569. Est manifestus abusus, & corruptela, quod Beneficiarij possint in choro exire, dum Missa de 1. & 6. & 9. dicuntur, modo ad finem redeant, n. 570. Quarto non tenetur quis interesse Cap. ubi non conuo- catur legitime, nempe ubi congregatur cum iis saltem, qui reperiantur in Ecclesia, non vocati, qui sunt extra eam, numero 571. quod est contra ius commune, ex quo omnes vocandi sunt, qui sunt in loco, numero 572. & alias non valet actus sine reclamacione con- temporarium, nisi saltem conueniant due partes, nume- ro 573. Id etiam est contra statuta Ecclesie Abulen. quibus statu- tur, quod non possit fieri Capitulum extraordinarium, nisi omnibus vocatis, alia actum sit nullum n. 574. ex quibus videtur, esse nullum actum in huiusmodi Capitu- lis, que sunt non vocatis omnibus, etiam si conueniant due partes, n. 575. Licet non valeat statum, quod electio, siue collatio facta, aliquo cõtempore ipso iure nulla, quia est contra ius, valet tamen statutum, quod contra illud, & alia nego- tia Ecclesie facta, non vocatis ab absentibus, non valeant, n. 576. Quinto non tenentur venire ad Capitulum, quando vocantur tempore infolio, vel incongruo, n. 577.

Vigilum secundo principaliter habitatur in 400 Capitulum possit dare Canonicis, & Præben- datis licentiam absentie, & eos habere pro presen- tibus ultra tempus à Concilio permissum, saltem ad breue tempus, ex causa iusta, & rationabili, quam- vis non comprehensa in iure, præsertim stante con- suetudine id faciendi, prout præteritum stare in

Hispantia, ante & post Concilium Tridentinum.

403 Quod fieri posse per viam gratia, nemine contradicente, tenet aliqui viri & inter eos M. Palatio, & D. Ioan. Gutierrez Canonici, ille Magistralis, hic Doctoralis Cuiusdam, qui scripto id responderunt.

404 Et quidem, si seculis consuetudine, certum est Capitulum non posse dare talem licentiam, etenim vt est notum, non potest dispensare, seu facere gratiam in lege superioris, qualis est lex de residendo, vt in titulo de Clericis non resid. & in Concilio Trid. c. 12. sess. 24. de refor. & ita censuit S. Congregat. in vna Segobien. infra adducta, ca. 15. dub. num. 50. ad primum.

405 Nec valet statutum in contrarium, cum sit contra ius, capite quod super his, de maiestate & obedientia, cum aliis, nisi fiat a Sede Apostolica in forma specifica, & ex certa scientia confirmatum iuxta dicta supra octavo dub. 8.

406 Vnde nec Episcopus potest dare talem licentiam, nisi in casibus a iure expressis ad consilium Nau. 3. de Clericis non resid. de quo supra n. 149. & apparet ex seq. declarationibus S. Congregationis Concilij. Nec Episcopus potest aliquem excusare a residentia in choro, nisi iuxta dispositionem c. 1. de Clericis non resid. in 6. Secundo vtrum Ordinarium possit excusare aliquem a residentia in choro Canonicum, seu Capellanum ex causa legitima canonice de Clericis non resid. in 6. sine consensu aliorum Canonico-rum, seu Capellanorum, quorum interesse videtur propter ius accrescendi? Congregatio respondit posse si sit ex causa comprehensa in c. 1. vbi quia illud Concilium non fuit ius, nec regantur Capituli consensum, vt alias decretum fuit.

408 Et sic etiam procedit alia declaratio eiusdem S. Congregationis, que ait, Episcopus potest ob legitimam causam dare licentiam Canonice a sua Ecclesia seruitio. Legitima enim causa dicitur, que est a lege approbata, & in iure expressa.

409 Nec ex c. 2. sess. 6. de reform. ubi ibi expediens videbitur, habent Ordinarii facultatem dispensandi in residentia ex quavis causa, vt S. Congregatio declarauit super. de 2. his verbis, Per hoc non datur facultas Ordinariis dispensandi in residentia ex quavis ratione, ita Pistorien. que videtur eadem cum declaratione, 2. posita supra n. 179. Consonat Concilium Mediolanen. s. p. 3. in de residentia, vbi sic dicitur. Ne Episcopus propter ea, quod sibi liberum integrumque est facultatem permittere, quia liceat aliquem ab Ecclesia commissa, beneficio, vel personalis residentia abesse ea potestate, facultate, vel deinceps ob cuiusvis generis causam, tunc, sed in illa concedenda modum, & rationes adhibeat Concilij Triden. sanctione prescriptas.

410 Nec obstat declaratio S. Congregationis Episcopo Cauren. que sic ait, Episcopus potest dare licentiam Canonice, vt ab eorum Canonice, vt per quatuor menses abesse possint, ex qua Zerola in praxi Episcopali t. p. verb. priuano. §. 4. dicto penultim. dub. & Zelus de rep. Eccl. tit. de beneficiis, num. 9. vers. quod si beneficia; dicunt quod Episcopus dare potest licentiam se absentandi vsque ad quatuor menses quia responderetur, quod ista non est declaratio generalis, sed gratia, & facultas specialis facta Episcopo Cauren. ex causis particularibus, nempe maximi calor illius Cuiusdam, vt apparet ex sequenti declaratione, ex qua illa desumpta abbreviare videtur. Reuerendissimo D. Episcopo Cauren. Reuerend. D. qui Caurensem nomine recitatus est supplex libellus illu-

strissimus Cardinalibus Congregationis S. Concilij, eius exemplum Illustrissimi Patris ad archiepiscopatum tuum mittendum esse censuerunt, nihil significandum, si vera sit qua tibi exponunt, videri sanctissimi D. nostri de sententia Sacra Congregationis causam, que offeruntur, esse iustas, quamobrem amplius in eisdem modo ad id tuum citam accesserit consensu, cum ipsi Canonice dispensare possint, vt per eos quatuor menses illi abesse liceat, itaque, ex ipsius D. nostri auctoritate, a quo tibi facultas concessa est, hac scripsi ad amplitudinem tuam, quam Deo cumulari sue gratia munere protequar. Roma quarto Nonas Iulij, 1586. Reuerendissima D. tue vni Frater amantissimus Car. Sarletus.

411 Quae gratia, & facultas specialiter data Episcopo Cauren. fuit postea ampliata ad alium eisdem mentem, vt in declaratione sequenti Reuerendissimo D. Episcopo Cauren. Reuerendissimo D. cum cap. Ecclesie tue causa, de qua in libello huiusce adu. no. agitur, proposita esse in S. cong. Cardinalium Triden. concilij interpretum, & cause, rationeque pro parte cap. allegata, ac per te etiam approbata diligenter fuisse discussa, omnibus postea ad Sanctissimum D. nostrum relatis, Sanctitati sue placuit dari amplitudinem tue facultatem, vt possit singulis annis si sibi iuxta dispensandi causa videbuntur, licentiam concedere istis Canonice non residendi per unum annum mensis ultra tres, quibus per Concilium Trid. & quatuor vigore literarum S. Senen. P. v. eisdem abesse liceat, cum eo tamen, vt prouideatur ne vngquam seruitio chori, qui Dignitates obtinent Canonice, & Portionarij pauciores ab sint eo nu. qui tibi sufficiens usus fuerit ad inuendum cultum diuinum, & Ecclesie digni attentione iugiter amplius, quod sua fide, atque Religione dignum iudicauerit, ager, valebitque in Domino, Roma die 15. Octob. 1580. amplitudinis tue v. F. Phil. Bencopagnini Card. S. Sixti.

412 Procedit autem dubium propositum si stante d. consuetudine. Et pro parte affirmati, nam consuetudo dar iurisdictionem, e. duo. c. v. reff. g. abbas. §. excessus de ord. & eum contingit, de foro com. per. vbi notatur. Et si dixeris quod omnib. est per d. decretum Concilij. r. 12. derogatum consuetudinibus, quibus antea obtentum erat posse Capit. Ecclesiarum Cathedralium permittere, vt ipsi visum fuerit, aliquem Canonicum a seruitio, & ministerio Ecclesie abesse, vt inquit Couar. lib. 3. var. c. 13. sub n. 9. versiculo que ratione in nouis editionibus, & patet ex illis verbis Concilij ibi, non licet vigore cuiuslibet statuti, aut consuetudinis ultra tres menses abesse. Et ex dictis supra dub. 6. replicari potest illud decretum Concilij quo ad hoc non fuisse ceceptum in Hispaniam eadem consuetudo etiam post Concilium vigere & obseruari videatur.

413 Dicit etiam potest, quod consuetudo danti ius iustum licentias ex iustis, & vrgentibus causis ad paucos dies, & per viam gratia nemine contradicente, non videtur sublata per Concilium, ibi, cum sit factis aequa, & rationabilis.

414 Nihilominus tamen tenendum est, non posse Capitulum tamen licentiam dare, etiam stante d. consuetudine ante, & post Concilium semper obseruata (que tamen non videtur satis certa, & continuata) nam, vt inquit Couar. vbi proxime, qui hanc nostram sententiam tenet; ha quidem consuetudines ad absum pertinere videntur, nisi ex causis iustis detur licentia abeundi iustis detur a iure communi vel Ecclesiarum validis fructibus expressis, vel saltem eisdem similibus, alioquin, si libere Capitulis est permittendum abeundi licentias concedere, quam libet

libet causam, etiam ad propria cuiusque negotia pertineat, ex illamdem Canonice iustam, sem de eorum propria re agendum sit, vt tandem sibi ipsis inuenire licentia abeundi concedatur, & frequentissime abique vilo examine an sit vel vera causa, vel iusta, nam & hoc ipsum privilegium competere, propter abusum estet omnino privilegium ipsum rescindendum, & ius commune in vsum reuocandum, que sunt verba ipsius Couar.

418 Et illa verba, & aut saltem eisdem similibus, non inducunt causas in iure aut statutis, validis non contentas, sed causas in iure, aut statutis validis virtualiter comprehensas ex identitate rationis, iuxta tradita per glossam verbi maris in l. si constante. ff. solus matrimonij, & ibi D. presertim Ias. & Barboiam, in eum dubia, & consilium, vbi, & Casali. dec. 62. n. 3. de iure patro. & 7. n. 19. de causa poss. & alios.

419 Idem tenet Rutilius Benzonius T. Episcopus Laurentanus in speculo Episcoporum de fuga lib. 1. disp. 1. §. 7. ad fin. §. 125. dicens, Canonice non posse eximere aliquem a seruitio Ecclesie, vel gratiam Canonice facere, vt non seruiat, & participet, sed hanc facultatem non ferentem Superiori petendam esse, quia ipsi non possunt circa ea disponere, que ad statum generale Ecclesie spectant, vt ibi in prima con. & eius est solvere, cuius est ligare, quod antea, de potestate, & remissio eius est nolle, cuius est velle. L. i. ff. de reg. iur. quancumque autem consuetudinem in contrarium abusum, & corruptelam esse. Hac Benzonius.

420 Et eo maxime consuetudo ista videtur irrationalis, ac abusus, & corruptela, quia non est restricta ad licentias ex causis alias rationabilibus, & iustissimè non expressis in iure, sed saepe Capitula eas concedunt abique vilo delecto, & abique aliqua ista causa, imo aliquando ex causis, que non solum non sunt iustae, sed potius irrationabiles, & vane, quales sunt licentiae, que dantur detentis in Curis in suis praesentibus, & vanitatibus, & occupatis in officis secularibus, seu Ecclesiasticis, in quibus assunt propter suum interesse, commoditatem, & auctoritatem, & volunt non solum retinere Praebendas, sed etiam in eis lucrari; & Capitula per fas, vel nefas saepe eis concedunt licentiam, & habent pro praesentibus sub falsis coloribus, & fictis praetextibus negotiorum, & vilitatis Ecclesie, cum potius ob non residentiam videantur digni punitione & priuatione, & esse in malo statu tam ipsi, quam dantes eis talem licentiam, teneantque ad restitutionem.

421 Nec excusat, & nec sufficit in proposito vtilitas Ecclesie occultis aut fictis, seu simulata, sed euidens requiritur. Domin. in c. 1. §. qui vera, numero 8. de cleris, non resid. in 6. & Probos ad Montanum ibi, nu. 28. per illum textum.

422 Nec etiam predicta consuetudo videtur restricta ad licentias ad breue tempus, nam saepe etiam eas concedunt ad longum tempus, vt occupatis in aliis officiis, vnde eo magis est irrationalis, & iniqua consuetudo.

423 Et ita videtur S. Congregatio & Concilij declarasse in vna Abulen. vt in literis seqq. Ioan. Carrillo Thesaurarius, & Canonice, Ecclesie Abulocensibus in seruitio Card. Archiepiscopi Archiepiscopi Toletani apud Gubernatorem Archiepiscopatus, ultra tempus excedit Apostolice Beneficentiae d. Ecclesie concessam, abfuit per alios tres menses a seruitio suae Ecclesie anno praeterito de licentia Capituli, quod tunc habuit pro pra-

sentis ad instantiam Episcopi per literas missas Capitulo ad efflagrantes, in toto autem hoc anno per alios non residens in sua Ecclesia, nisi per unum mensem, & tamen a maiori parte Cap. aliquibus contradicentibus, sui habitus pro praesentibus, & intercessione per tres menses habuit certis praetextibus, postmodum etiam fuit similiter habitus pro praesentibus, & intercessione a maiori parte Capituli, multa reclamantibus, per alios duos menses propter quosdam literas Regiae Capitulo transmissas, quibus petebatur dari licentia d. Ioan. Carrillo, huiusmodi similibus, quia praemissa sic gesta, & licentia praedicta concessa fuerunt, aliquibus Capitularibus reclamantibus, pro parte doctorum Capitularium sic reclamantium Illustrissimi, & Reuerendissimi DD. vestris supplicatur, declarari sequentia. Primo, Supposita consuetudine aucte, & post concilium Triden. semper obseruata, quod Capitula Ecclesiarum Cathedralium Hispaniae concedant eorum Beneficiariis Praebendis licentiam, se absentandi a seruitio Ecclesie, prout e capitulo visum fuerit, an maior pars capituli potuerit dare dictas licentias, absentia, d. Ioan. Carrillo, & eum habere pro praesentibus, & intercessione, ac facere responderi de fructibus, & distributionibus quotidianis ex praedictis causis, & an pro tempore doctorum absentiarum fecerit ius fructus, & distributiones quotidianas suarum Praebendarum, qui alias residendo, & diuini interessendo lucratum? Secundo, An privilegia perpetua, non residendo in Beneficiis Cathedralium, concessa, certo genere personarum, sint renouata per Concilium Trid. iuxta per constitutionem Pij Papa. III. 2. quod quidem certum videtur ex cap. 2. sess. 6. de reform. & Bulla Pij. III. 1. reuocatoria privilegiorum, Tertio, An d. Ioannes Carrillo propter d. absentiam ad instantiam maioris partis Capituli priuandus dimidia pars fructuum, & distributionum pro primo anno, & crescente continuata, omnibus pro secundo, & denique contra eum procedi iuxta decretum Sancti Concilij sessione 24. cap. 12.

424 Canonice, & Capitulo Ecclesie Abulen. admodum Reuerendi Domini Tris sunt, quae per libellum huiusmodi ad instantiam maiorem Capituli istius Ecclesie, antea per penia fuerunt declarari a Congregatione Illustrissimorum Patrum, qui S. Concilij Trid. decretis interpretatis propositis sunt, quod attinet ad primum, ipsi Patres tenuerunt Capitulum non potuisse Io. Carrillo Thesaurario, de quo in libello agitur, huiusmodi licentiam tribuere. Ad secundum si privilegia aucte Concilium Trid. concessa fuerint, vnde illa existisse renouata. Ad Tertium si idem Thesaurarius ultra tres menses vno anno a seruitio Ecclesie absentis fuerit, dimidia parte fructuum Canonice, & Thesaurarius pro illo anno priuandus esse, pro secundo vero anno, si eadem negligentia eius fuerit, omnibus fructibus priuari debere, crescente vero continuata in eum iuxta sacrorum Canonum constitutiones procedendum esse, omnibus vero aliis distributionibus quotidianis pro illis horis, quibus ipse non interfuerit, vnde careere debere, Congregationis sententiam vobis prescribere volumus, vt illa omnino obseruari curetis. Deus vobis inuoluntate seruet, gratiaque sua donis quoties magis auget. Roma die 24. Aug. 1596. Hieron. Card. Mathaeum Quam declarationem, & literas vidi in forma aucte.

425 Et clarius censuit ead. S. Congregatio ad meam instantiam anno. 1602. vt in sequenti declaratione ad tertium, Illustrissimi & Reuerendissimi Domini, Cam de latratione eorum, que circa decreta S. Concilij Trid. dubitari contingit, ab illa S. Congregatione priuanda sit, vt certa resolutio habeatur, & omni ratio dubitandi tollatur, supplicatur Illustrissimis, & Reuerendissimis

D.D. *de iure pro parte lra. Nicolai Garcia Canonici Abulen. declarari sequentia. Primo, An Canonici sua obligationi satisfaciunt quod attinet ad residentiam, & seruitium chori, & altaris, postea hanc, & iura consuetudine abesse a Capitulis seu Congregationibus Capitularibus Secunda. An valeat ordinatio, seu statutum, vel consuetudo Capituli, quae multat non interuentis Capitulo, etiam si interius in choro, & officio diuinitus? Tertia. An Capitulum, nemine reclamante, possit dare licentiam absentia alicui Canonico, seu Præbendato, & eum habere pro presenti ad aliquod tempus, saltem breue, ultra tempus a Concilio permissum ex causis iustis, & rationabilibus, non tantum expressis in iure, supposita consuetudine immemorabili id faciendi ante, & post Concilium Tridentinum obseruata, & statuto id permittente non tamen confirmata a Sede Apostolica in specifica forma? Ad primum Congregatio Concilij respondit, non posse. Ad Secundum, valere. Ad tertium, nendum id non posse a Capitulum, sed nec etiam Episcopum, sed eos tantum Canonicos, vel Præbendatos, qui tempore chori non interuerint, posse percipere distributiones quotidianas, qui uero abierint propter aliquam ex causis expressis in constitutione Bonifacij VIII. quae incipit, consuetudinem. Hiero. Card. Mathesii. Quam declarationem habeo authenticam.*

Et, cum Capitulum non possit dare d. licentiam absentie alicui Præbendato, & eum habere pro presente, ut respondet Sacra Congregatio ad tertium, non potest quis virtute talis licentiae lucrari, & facere suos fructus Præbendæ, qui alias residentibus, & diuinitus interessendo lucrifunt, additque Sacra Congregatio ibi, eos tantum posse percipere distributiones, qui abierint propter aliquam ex causis expressis in capit. 11. de Clericis non residentibus in 6. nam a l. percipiendas distributiones quotidianas in absentia solum sufficienti cause expressæ in illo capitulo, quamuis ad percipiendos fructus, seu grossam sufficienti etiam alia causa in iure expressæ, ut causa studij, seruitij Episcopi, & fructus Præbendæ possunt lucrari in absentia, saltem per tempus a Concilio permissum, donec priuatur, iuxta decretum Concilij d. c. 11. ut in illa Abulen. n. precedend. adducta.

416 Et in alia Abulen. quæ sic ait, Illustrissimi, & Reuerendissimi Domini Doctor Ioan. Beltran de Gueuara Canonico Præbendato d. ralis Ecclesie Abulen. factus auditor Regius in cancellaria Vallisoletana, quæ nunc Meritina residet, fuit habitus pro presente in d. Ecclesia, data ei licentia absentia per unum annum a maiori parte Capituli aliquibus contradicentibus, Episcopo tamen suente, sub pretextu, quod existens in dicta Cancellaria ageret, & foret negotia, quæ Ecclesia, & Capitulum ibi haberent, & eum tamen iudex existens illa non possit recte agere, nec ab eis a Capitulum esse illuc missum aliquem Beneficiatum pro nequias, saltem per tantum tempus, nec esse necessarium similiter etiam postea fuit habitus pro presenti per alios duos annos a maiori parte Capituli, uno, vel duobus contradicentibus, dando ei, seu ordinando dari mandatum pro cura ad negotia. Quibus sit stantibus, supplicatur Illustrissimis, & Reuerendissimis DD. vestris pro parte Gasparis Guierrez d. ralis Ecclesie Portionarij, declarari sequentia. Primo, An d. licentia sit valida, vel inualida, prout, cum sit doctor alie, & stante statuto d. ralis Ecclesie, quod in rebus gratia omnia contradicentibus sufficit? Secundo, an totum Capitulum, nemine contradicente, potest dare dictas licentias absentia, & eum habere pro presente, prout in supposita consuetudine ante, & post

Concilium Tridentinum semper obseruata, quod a Capitula Cathedrales Hispanie concedant eorum beneficiis licentiam absentia ex causis sibi bene uisus, licet, non in iure expressis? Tertio. An d. D. Gueuara teneatur restituere Capitulis redditus d. ralis sue Præbendæ in absentia percipit virtute dictarum licentiarum, & an Capitulum illi deogere nondum preceperit? Quarto. An, illo non restitente, teneatur ad eorum restitutionem illi quod dictas licentias concesserunt? & quotiens iurei declaratum contra dictas licentias, supplicatur Illustrissimis & Reuerendissimis DD. vestris districte mandari Episcopo, & Capitulo, ut eam de larationem faciant omnino executioni demandari. Ad primum Congregatio Concilij censuit esse inualidas. Ad secundum, non posse illas concedere. Ad tertium quoad fructus Præbendæ debere esse priuari iuxta decretum Concilij c. 12. scilicet. 24. & applicari fabricæ, quotiens in digressi, minus alteri pro loco: quoad uero distributiones quotidianas, illas minime fuisse iustas, ideo teneri illas restituere distribuendas iudem fabricæ si indigerint, sin autem, alteri pro loco. Ad quartum esse audiendum Capitulum, Hiero. Card. Mathesii. Quæ declaratio fuit data anno 1603, & causa uidi in forma auct.

Nec possunt isti, quibus dantur per Capitulum tales licentia, percipere, aut retinere fructus, seu grossam Præbendæ sub pretextu, & titulo, quod alij Præbendati uideantur eis donare, seu remittere partem, quæ sibi erat obuentura, in quo aliqui decipiuntur. Nam, præterquam secundum istam rationem non possunt donare, seu remittere partem obuenturam, non intrantibus, vel non interessentibus Capitulo, Capitulum, seu personæ illius, non sunt domini bonorum, & reddituum mensæ Capitalaris, donec eis sint applicati, & distributi, sed ante applicationem, & distributionem soli sunt administratores seu procuratores, sicut tutor, & curator, & Ecclesia est domina.

Ex quo est, quod fructus annorum precedentium, & qui hoc anno diuiduntur, debentur Canonico, qui nunc sunt, & non qui erant illius anni, quia, cum tunc non fuerint diuisi, & distributi, non debentur illis, sed Capitulo, quod semper est idem, Lproponebatur, ff. de iudic. ita Calder. consil. 21. de Præb. Fel. in c. eam 16. n. 13. de recep. & in c. Iacobus, nu. 1. de simo. Mandos. in reg. 34. Cancell. 9. n. 3. & Io. Garcia de consuet. ac qual. n. 193. & postea Gonzalez gl. 37. a. non. 26. & restituitur faciendi fructuum ablatorum, seu male perceptorum non debet fieri Canonico illius temporis, sed Capitulo, iuxta dicta supra. p. c. 5. n. 224.

Prædictaque maxime procedunt, & quando dantur horæ, & distributiones quotidianæ, quæ non possunt dari absentibus a choro, non obstant quauis consuetudine, etiam immemorabili, quæ improbat in d. c. v. de Clericis, non resid. in 6. innotuit per Concilium d. c. 12. ut per D. Ibi & D. Io. Ocon. & Colimam in prag. sanct. titulo quo tempore quique debeant esse in choro, uerb. distributiones, ad ff. Couar. d. d. lib. 3. varia 6. 13. ex num. 2. Duennas regul. 206. & 114. limitatio 6. & Hoidem de incomparabil. Benef. cap. 16. 17. ex numero 5.

Nec possunt a Capitulo, aut singulis Cap. aliquo præterito donari, & aut remitti, ut in d. c. v. n. 2. d. c. 12. Nauar. de oratione Miscel. 59. alias 14. & consil. 7. de Clericis non resid. Meno. de arbit. l. 2. casu 428. in additione, numero sexto. Durandus de rebus Ecclesie lib. 3. capite 25. n. 5. Colimas Philiar. de officio sacerdotis. par. lib. 1. capite 13. Enriquez in sum. lib. septimo, capite 36. 5. 7.

36. 5. 7. & quicquid dicant Man. Rodrig. in sum. 1. 60. 1. ca. 3. n. 3. & Vega p. sum. 26. ca. 41. & censuit S. Congregatio Concilij, ut in declarationibus sequentibus. Prima Non licet Capitula aliqua præterito distributiones donare, relinquere, aut quanto collatione remittere alicui, qui vel aferuit Ecclesie abseruit, vel alio quouis modo distributiones legitime debeat amittere, nec fas sit capium eas accipere si acciperit, suas non faciat, sed restituere cogatur illico restituendas Fabricæ Ecclesie, quotiens indigere, aut alteri pro loco Episcopi arbitrio. Constat Concilium Mediolanen. 4. p. 2. tit. de distributionibus uerb. si uero illa. Et Concilium Bononiense de residentia. 8. de his qui ad residentiam teneantur uerb. si uero, hi. Secunda Congregatio Concilij censuit quantumque collationem ex hoc decreto prohibent esse, respectu scilicet distributionum, & ideo si de ea legitime consistere, debere Episcopum iure agere in re, respectu fructuum Præbendæ non esse in facultate Canoniceum illas remittere, tam illi applicandis sicut Ecclesie. Tertia Episcopo Placentino inter alia 25 Julij 1570. Quoad remissionem, quam faciunt in die conu. Domini, seu alio de personis aliis accretentibus ob non residentiam, non fiat, & facta reuocetur. Circa quod uide dicenda infra d. ralis uiginti.

418 Sed si licet difficultatelo t. Capitulum non possit dare licentiam absentie ex causis non expressis in iure, vel in status ualidis, an possit illam dare ex causa alias in iure expressis, alteratis tamen, seu modificatis per statuta, seu consuetudines Ecclesie? uerbi gratia, infirmitatis causa est in iure expressa, est tamen per statutum, seu consuetudinem Ecclesie ita modificata, ut qui numeratur, seu habetur pro presenti, ut infirmus, non possit interim domo exire, aut quod non habetur pro presenti ratione infirmitatis absens a Ciuitate, uel qui fecit noctem extra Ciuitatem, donec presentetur in Ecclesia similiter seruitium, seu obsequium Episcopi, quoad duos Canonicos, est causa in iure expressa, est tamen statutum, quod Familiares Episcopi non habeantur pro presentibus, nisi ad quatuor mentes, & quod assumi debeant in Familiares ante diem Natiuitatis Domini, ut in nostra Ecclesia Abul. Quæ statuta uidentur obligare, saltem ratione consuetudinis, seu iuramenti de seruandis statutis, quod solet præstari a Capitularibus, & Episcopo. Rota dec. 306. p. 2. d. n. 2. dubitatur, an in Capitulum ex gratia possit dare licentiam absentie, & ut habeantur pro presentibus ex istis causis alias in iure expressis, non seruata forma statuti, stante statuto, seu consuetudine, quod Capitulum possit facere gratiam in qua diffice breuiter uideatur distinguendum, aut statutum, seu consuetudo modificans causam in iure expressam non potest dici contra ius, sed ueluti declarans & limitans ex causa rationabili, ius, ut statutum quod numeratur tanquam infirmus, non possit interim domo exire, aut, quod absens a Ciuitate non habeatur pro presenti, ratione infirmitatis quod non uideatur contra ius, sed ex causa rationabili limitare, & declarare ius ad tollendas fraudes, ad tradita per Botteum de fundo. 3. part. 1. n. 61. nam si numeratus, ut infirmus, possit libere domo exire, non eundo ad Ecclesiam, multi fingerent se infirmos, aut ex leuissima causa facerent se uel tales, numerari, & si absentia a Ciuitate possent se facere numerari ratione infirmitatis, possent in hoc esse fraudes. Et tunc non uideatur Capitulum posse dare licentiam contra talia statuta, nempe, ut quos numeretur ratione infirmitatis habere exendo domo, uel absens a ciuitate, nam tunc

gratia uideatur contra ius, & non ex causa in iure expressa, ex quo illa est sic intellecta, & declarata per statutum, & quamuis uideretur posse dare licentiam numerato, ut infirmo, ut posset domo exire non libere, sed ad audiendam Missam.

Et in morbis perpetuis notorijs, ut Podagra, Paralysis, & similibus, uideatur posse habere pro presente infirmum ratione talis infirmitatis, etiam non seruata clausula statuti, quia durum esset in talibus infirmitatibus, perpetuis ætare infirmum ad numerandum exundo domo, & in eis cessare clare ratio statuti, unde æquam uideatur, ut habeatur pro presenti absolute, saltem ex gratia, uel extra ciuitatem.

Aut statutum modificans causam in iure expressam clare, & directe est contra ius, itaque non obligat, nisi ratione iuramenti, seu consuetudinis prescriptæ, ad notata in c. si de consuetudine, quale uideatur illud statutum, quod non habeatur pro presente ratione infirmitatis, qui uenit foris, nec est presentatus in Ecclesia, & quod Familiares Episcopi non habeantur pro presentibus, nisi ad certum tempus, & assumpti certo tempore, & tunc stante statuto, seu consuetudine, quod Capitulum possit facere gratiam, uideatur posse illam facere contra dicta statuta, nam tunc gratia solum uideatur contra statuta, & non contra ius, sed potius ex causa in iure expressa.

Viginti tertio dubitatur, quæ sunt distributio ones quotidianæ, quas amittunt absentes tempore a Concilio permissio, uel alias? Et quæ sunt distributiones que sunt potius Præbendæ, seu debentur loco Præbendæ, quas absentes d. tempore a Concilio permissio, uel alias ex iusta causa, seu priuilegiati lucrantur?

In quo dicendum est illas esse, & dici uere distributiones quotidianas, & quæ per singulas horas diuiduntur, & distribuuntur quotidie, etiam si solutio non fiat dietim, sed post longum tempus: illas uero distributiones, quæ dicuntur grossæ, uelstuarum, in quarum solutione non habetur respectus ad singulas horas, etiam si residentio, & interessendo uia hora lucrant, non esse proprie distributiones quotidianas, sed præbendæ, seu loco Præbendæ, maxime, ubi non sint aliæ præbendæ Extrinsecæ, cum nonnulla, p. præterea, cum in aliquibus de Præben. inter communes, glossa uerb. receperit, in d. c. 11. de clericis non residentibus in 6. Fel. consil. 18. Colmas in pragmatica d. tit. quo tempore quisque debeat esse in choro, uerb. distributiones, Par. consil. 32. lib. 4. Partus dec. 375. lib. 2. Achil. de Gratulis. dec. 275. Cæsar de Gratulis. dec. 111. n. 8. & dec. 116. Rota in causa Conch. fructu 1. Jun. 1518. cor. D. Rubeis, in qua suppo. ebat. 9. in Ecclesia Conchen. ratione Decanatus, & Canoniciatus, uelstuarium non distribuatur quotidie, sed certis anni diebus, ac quolibet semel in interuentibus per 12. dies, in una ex 7. horis, etiam si per 60. dies se absentent, & in d. Ecclesia etiam quotidie distribuuntur interuentibus, in singulis horis Canonici Man. ualita quæ infirmis, & excrucians non distribuatur, nisi abbas, an constitutio Bonifacij de Clericis, non resid. in 6. comprehendere d. ralis uelstuarium? & resolutum est non comprehendere uelstuarium, quia non est proprio, nec comprehenditur inter distributiones quotidianas, glossa, ibi uerb. receperit, ubi uerba, & in extrauag. 10. 22. cum nonnullis, de Præb. Abb. in ca. olim, de uerb. significat. Par. consil. 32. n. 8. & 5. lib. 4. & maxime, quia in Ecclesia Conchen. Canonici at us non habent Præbendæ distributiones uelstuarum, unde necesse est dicere, quod si diuersa a distributionibus, alia est Canoniciatus, siue Præbendæ, & in

materia, d. capituli sui correctoria, non est extendenda, etiam ex identitate rationis, ut in iuribus vulgaribus, in d. Conghen.

443 Et S. Congregatio super d. c. 12. sic censuit. ¶ Que sint distributiones quotidianae, quae praesentibus, & interuentibus tantum debentur, de quibus Concilium hic, & in c. 11. de Cleric. non resid. in 6. & quae sint distributiones finitiae quotidianae appellatae, quae debentur loco Praebendae, à quibus non excluduntur absentes ratione alicuius privilegii, de quibus glossa in d. c. uerf. receperunt, censur declarasse Extravaug. cum nonnullae. §. praeterea, cum in aliquibus de praebend. inter communes. Et est dec. Rotae in causa Mouoicren. Canonatus adducta 6. p. r. 3. n. 17.

444 Vigesimo quarto dubitatur, ad quos spectent distributiones quotidianae amissae per non interuentem diuinis, seu alias? In quo dicendum est, quod si ita ordinatum est, ut per singulos Canonicos, & Beneficiarios certa portio assignata sit, seu culibet, qui diuinis interfuerit, detur certa quantitas, tunc portio absentis, & id quod superest, ex portionibus eorum qui diuinis non interfuerunt, inter praesentes non diuiditur, nec eius accrescit, sed ad Ecclesiam pertinet, & in eius utilitatem conuertitur: quia in hoc casu nullus inter eos coniunctio dici potest, nec r. nec verbis coniuncti sunt, & praesenti certa debetur quantitas, absenti vero nulla. Si vero certa portio, seu quantitas singulari non est assignata, sed omnibus ita, ut inter eos, qui diuinis praesentes fuerint sit distribuenda, portiones eorum qui non interfuerunt interuentibus accrescunt, seu portiones interuentium propter absentiam, aliorum iure non decrescendi pinguioribus sunt. glossa in Clem. 1. qui §. illi vero verb. p. r. 2. d. d. de arat. & qualitat. & in Clem. 2. verb. suspensio. de vita, & honestat. clericor. Fel. in cap. Apostolica n. 12. de excep. Decius in c. pastoralis, §. verum, nu. 21. de appellat. Surdus de alimentis. nu. 1. q. 82. n. 16.

445 ¶ Card. Toletus in sum. l. 1. c. 13. ultimo effectu in Rom. & nouissima editione, quod doctrina & distinctionem tradit Card. in d. Clem. 1. §. illi vero, q. 21. & 22. & ibi Imola & Bonif. 14. & Abba. ad fi. Colmas in pragmatice sanitae. de tenentibus e. tempore Missae, verb. neque. Probus ad Monachum in d. cap. vnc. de clericor. non resid. in num. 61. Rebuffus in praxi, tit. de dispensatione de non residendo, numero 10. & 11. & in concordati tu. de collato, §. 1. verb. distributionem, con. ar. lib. 2. variat. capite 13. num. 7. 10. Gutierrez can. questionum, lib. 1. cap. 1. numer. 109. Bar. Vgolin. de censuris, lib. 2. de exco. nu. maior. cap. 12. n. 3. & Rota in vna Valentina emolumentorum, coram illustrissimo Mantica 14. Maij 1593.

447 Id vero, quod dictum est ad Ecclesiam pertinere portionem absentis, quando culibet interuenti certa portio assignata est, pro: edit, cum ex patrimonio, & bonis Ecclesiae, cui ministratur, dantur redditus, & quotidianae distributiones ipsis ministris, nulla facta diuisione redditum inter ipsam Ecclesiam, & eius ministros; at ubi patrimonium Ecclesiasticum diuisum est in duas partes, quarum vna ipsius Ecclesiae sit ad eius fabricam, & ornamenta, aliaque necessaria, altera vero ad ministrorum victum, & mercedem destinata sit, qualis est mensa capitularis, portio absentis cedit in patrimonium commune ipsorum ministrorum, & remanet in ipsa mensa capitulari, & massa communi, ex qua dantur huiusmodi distributiones, diuidenda inter omnes residentes pro suis Praebendis, & rata temporis residentibus, Con. ar. d. in 7. versic. quod vero diximus, & Io. Gutier. sup.

n. 107. & ita seruetur in hac Ecclesia Abulen. ac Bergen. ciuitatens. & alius. Et fuit resolutum in causa T. Bergen. residentis, seu distributionum coram D. Pennas. Maij 1594. vt in decif. sequenti. Quoniam in Ecclesia Bergen. distributiones quotidianae, quos non interuententes diuinis officis non lucratur, reponi solent in massa communi, seu in mensa capitulari, & D. Archiepiscopus putans, Leds cultum diuinum, si capitalis eius negliget interese, praesentibus, ut in vigore iuris, communis in c. vnc. de cleric. non resid. in 6. quam Concilij Trad. fell. 21. cap. 3. & fell. 24. cap. 11. praedictas distributiones non debere remanere in massa communi, sed sua arbitrio posse fabrica Ecclesiae, aut alteri pio loco applicari, ideo dubitauit, a. portiones distributionum non interuentium diuinis officis debent remanere in massa capitulari, vel potius D. Archiepiscopi arbitrio applicari? & his causa proposita, die 2. & 9. Maij domini censuerunt portiones non interuentium in massa communi remanere debere, cum enim in modo distributionum quotidianarum distribuendarum, aut applicandarum, mulieres sibi vendit & conuenerit, & ordinato ciuilibus Ecclesiae, ad cap. vnc. §. statimur. Capella, de seruitutibus rulticorum capite quarto numero decimoquinto Decius consil. 280. in princip. Parsius consilio trigesimo secundo numero decimo quarto, Zambella, consil. 53. numero quarto & 5. fuit dictum in causa Valentina emolumentorum, 16. Octob. 1585. coram bone memoria Cantuio, pro parte D. Archiepiscopi, nihil proponeretur, quod antequam illam, & interuentum conuenerit, nequam in Ecclesia Bergen. sed in pluribus alijs Hispaniae, vt testatur Ioan. Gutierrez, can. questionum capite primo numero 107. sperandam suaderet; primum consuetudo non est contraria distributioni Bonifacii in dict. capite primo ibi enim in eo improbatu consuetudo per quam Canonici, seu alij Beneficiarij, licet diuinis officis non interuent, dummodo in ciuitatibus, seu alijs locis, in quibus distributio praesentibus forent praesentes perinde, ac si conuenerit ipsi Ecclesiae in eisdem officis deseruerint, integras distributiones perciperent, qui ab eis longe abest à proposita facti peccati portio enim illius, seu aliorum, qui vna de non interuentibus, quantum in massa communi reponatur, nunquam tribuetur non interuentibus, ad hoc enim, vt de massa communi illa participet, ut diuinis officis interuent, est necesse, & cum interuent non lucrabitur integram portionem, quam semel amissit, sed tantumnam tantum partem respondentem labori, seu operi illius diei, quo seruauit, ac ne tunc quidem lucrabitur eam portionem, quasi distributionem amissam de illi, quo non seruit, sed quasi distributionem, & portionem propriam eius diei, quo diuinis interuent, illa enim portio, quae per non interuentem absentis vacauit, sic in corporata per massa communi, vt cum deinceps interuentibus datur, distributionem illius diei naturam induat, & ita quoque in hac materia conuenit Con. ar. 13. variat. c. 1. n. 7. & Io. Gutier. can. quest. c. 1. n. 107. Concilium Trad. fell. 21. c. 3. nec tamen improbat hanc consuetudinem cum ibi longe diuersi casus proponatur, loquitur enim de Ecclesijs, in quibus nulla sunt distributiones quotidianae, vel haec tenes, vt versifimiliter negligatur, in quibus propterea tertia pars fructuum pro distributionibus applicari iubetur, caeterum Concilium expresse praesentem consuetudinem illarum Ecclesiarum, in quibus non residentibus, seu non seruantibus nihil, vel minus tertia parte percipiunt, Vnde cum pro parte D. Archiepiscopi non versificatur, factum in Ecclesia Bergen. ad Concilij praesentem, non habebit locum illius dispositio, sic praesentibus Archiepiscopi, quinimo Concilij dispositio

Cap. fante videtur, ex quo cono praesentibus in Ecclesia Bergen. ita praesentibus ex fuisse in distributionibus, quo illiani, & sequitur capitulo, & continet de seruantibus, & praesentibus fuisse diuinis officis, ne tantum conuenerit, caruar. Nanar. Muel. 59. de oratione. 6. ex uti praebendae eius respo. sic ad eam Concilij, fell. 12. c. 3. de rectorum, quod mulier loquatur de tertia parte fructuum in distributionibus quotidianis assignandis, ad alius eisdem Concilij decretum, fell. 24. cap. 12. §. distributiones, non oportet altere, videri quam paulo ante reponitur fuit ad c. 1. de cleric. non resid. in 6. quia in eo decreta comit. Patres expresse referunt se ad eam intentionem Bonifacii in cap. Conf. etudinem. Postremo non videatur sublata consuetudo per statutum Cardinalis. Me. duca Archiepiscopi Bergen. de anno 1567. & redatum in volumine statutorum per Card. Pauciam, similiter Archiepiscopi Bergen. de anno 15. 4. quia, licet statutum praesentibus res receptum, nisi conuenerit fuerit probatum, Decius consil. 53. n. 9. crederet, dec. 79. n. 2. Anton. Augustin. episcopi constit. de constit. n. 3. vbi dicitur in hoc casu, cum in eod. statuta decretum, quod fuerit factum in executione Concilij Trad. fell. 11. ca. 3. si illa dispositio non habet locum, vt dicitur glossa, statum aliquod operabitur. Praeterea, cum statutum decretum factum a solo Archiepiscopo pro suo capitulo, & Archiepiscopo de iure non potest conueneri, & statuta super reprobant ad Capitulum, sine illius conuentione, Genou. in d. c. 1. §. statimur, n. 4. & Francus n. 2. inualidum fuit statutum, etia factu videatur non fuisse usu receptum, ex eo quia semper fuerit obseruatum contrarium, & distributiones diuinis secundum antiquam consuetudinem. Po. remo dicebam dominis, quod licet distributiones non essent pot. erant in massa communi, non propter ea sequebantur, quod arbitrio Archiepiscopi forent applicanda, cum circa hoc iuris sit Doctorum sententia, nec discessum ad hoc, aut de similibus, quae ex illis praecaleat.

449 Et similiter dicendum est de fructibus praebendae amissis ob non residentiam, & vel alias, quod, si in Ecclesia non sunt Praebendae distinctae, nec est facta diuisio reddituum inter Ecclesiam, & eius ministros, sed ex patrimonio, & bonis Ecclesiae dantur praebendae, & redditus ministris, assignata culibet certa portione, tunc fructus amissi ad ipsam Ecclesiam pertinent, si vero est mensa Capitularis, & massa communi Canoniorum, & Beneficiatorum distincta à patrimonio Ecclesiae, seu fabricae, quae inter residentes pro suis Praebendis diuiditur, vt communiter est in Ecclesijs Hispaniae iuxta dec. Rotae 6. de consuetudine in nois sub n. versic. aliquid sunt Ecclesiae, tunc portio absentium, seu alias amissa in mensa Capitulari remanet cum reliquis eiusdem fructibus inter residentes diuidenda, iuxta tradita per Co. ar. d. 13. variat. c. 13. n. 7. versic. quod vero diximus, & Io. Gutier. d. c. 1. n. 107. & 109.

450 Si vero essent Praebendae distinctae, ita, quod quilibet Praebenda esset domina sui dotis iuxta d. decif. 6. sub n. 1. versic. in aliquibus autem Ecclesijs, tunc fructus amissi applicandi essent fabricae Ecclesiae, quatenus indigeat, alias alteri pio loco arbitrio Ordinarij, iuxta c. 3. fell. 22. de reform. & dicta supra numero 147.

451 Ex quibus magnam patiuntur difficultatem f. declaratio Abulen. supra adducta, n. 426. & prima adducta, num. 432. quae absolute dicunt distributiones male perceptas per eum, qui à seruitio Ecclesiae absuit, vel alias eas amissit, esse restituendas fabricae Ecclesiae, quatenus indigeat, aut alteri pio loco arbitrio Episcopi, & quoad fructus Praebendae dicta A-

bulchait eum, qui absuit, debere rite priuari, iuxta decretum Concilij, cap. 12. f. 14. & applicari fabricae Ecclesiae, quatenus indigeat, fuit autem alteri pio loco.

Sed responderetur, d. declarationem, & vt ex eis patet, loqui de distributionibus male perceptis per eum, qui fuit habitus pro praesenti à Capitulo, vel cui ab eo fuerunt donati, seu remissa, & sic non debent restitui ipsi Capitulo, seu Capitularibus, qui facti suo dando d. licentiam, & faciendam talem remissionem, seu donationem, sibi praediciuerunt adnotata in c. cum omnes, de consuet.

452 Quod vero dicit, declaratio Abulen. ait, & quoad fructus Praebendae debere eis priuari iuxta d. c. 12. intelligendum videtur de fructibus, quos ille alias ratione Praebendae, ac residentiae fecisset suos iuxta d. c. 12.

Nam quoad fructus praebendae amissos ob non residentiam, & non est opus priuatione, cum eos nunquam fecerit suos, & consequenter ibi sicut distributiones essent restituendi Cap. cum ex eius mensa, & massa communi procedunt, nisi facti suo Capitulo, dando licentiam absentiae sibi praediciuerunt.

453 Sed adhuc restat difficultas circa dict. declarationem Abulen. nam in casu eius, vt extrolatione constat, licentia fuerunt data à maiori parte Capituli aliquibus contradicentibus, & in materia delicti, & in his, quae sunt de genere prohibitorum, & quae tendunt ad damnum Capituli, non sufficit maior pars, sed requiritur, quod omnes, concordent, & contradictio vnus facit, ne videatur gestum à Capitulo, Paulus Castren. in leg. vbi vnus nullum. num. 6. c. de SS. Eccles. Alex. in leg. quod maior ff. ad municipal. lafon. uol. 3. sum. §. vbi ff. de pactis. q. 8. limitatione 3. & 9. Fel. in d. c. cum omnes, de consuet. n. 17. ad fin. & ibi Decius 1. lectur. 4. 19. Lud. Careri in pract. criminali fol. 235. n. 7. Aules in Capitularis praetori, c. 3. verb. surridit. flo. n. 28. & Salecio ad Bernar. Diaz. eg. 79. ampliatione 4. & vbi actus tendit in damnum, vel deducit vniuersitatis vnus solus potest restituere. Abb. in d. eum onuer. sub. 6. versic. & dicit, Greg. Lopez. in l. 10. tit. 14. p. 1. versic. per se voluit ad, & facit glossa verb. rati. ab hinc, in c. 1. de his quae sunt à maiori parte Capituli, quam ibi D. sequuntur. Vnde concessio licentiarum facta à maiori parte Capituli, aliquibus contradicentibus, non videtur praediciare iuri Capituli, circa restitutionem distributionum.

454 Hac difficultas satis quidem vtget contra d. declarationem Abulen. & solum videtur, si dici posse, quod illa intelligatur respectu partium obuientium illis, qui consenserunt, & dederunt licentias, quilibet non praediciat minori parte, & iuri Capituli sibi tamen praediciauerunt, vt per D. citatos.

455 Et dictum praediciatum videtur intelligendum respectu distributionum, & fructuum iam solutorum, & traditorum, ei, cui licentia absentis, seu remissio data est, quod si nondum sunt soluti, traditi, & incorporati illi, potest, & debet Capitulo denegare, & impedire solutionem, non obstante licentia, seu remissione data etiam à toto Capitulo, quae sibi non praediciat, cui sit iniusta, & sic potest contra eam venire nec fabrica Ecclesiae, aut alter pius locus potest ad illos ius praedendere, cum nonlum finit illi cum effecta traditi.

456 Quae tamen dicta sunt salua sententia S. Cong. cuius censuraz hec, & omnia libenter submitto.

457 Ex supra dicta autem à doctrina inferunt ad decre-

tum Concilij, ca. 3. fess. 21. de refor. quod in terminis illius portiones tertie partis in distributiones quotidianas conuertat, quas abfentes amittunt, interfeftibus accrefcunt, seu iure non decrefendi competunt, ad tertia pars inter diuinis interfeftentibus proportionabiliter fit diuidenda, ex dicto decreto: & ita cenfuit S. Congregatio, vt in declarationibus infra adducen. n. 465. & quod quis plus attulerunt, plus etiam ad ratam decrefendo percipiant.

Sed facit magnam difficultatem aliud decretum eiusdem Concilij fess. 22. de refor. ca. 3. vbi portio tertie partis fructuum Dignitatu in distributiones conuertit ex illo decreto per non feruientes amiffa non accrefcit aliis, fed fabrice Ecclefie, quatenus indigeat, aut alteri pio loco arbitrio Ordinarij est applicanda.

In qua difficultate f Nau. de oratione Miscel. 59. n. alias Miscel. 14. nu. 51. confultus, vt ait, a quadam valde illuftri Ecclefia Cathedrali, refpondet, quod hoc pofterius loquitur tantum de distributionibus extraordinariis, que de redditibus particularibus Dignitatum, perfonatum, & officiorum conftituuntur lucrificandae ab eis folis, qui habeant ea adimplendo officia diuina eis per Epifcopos designata, illud autem c. 3. fess. 2. de distributionibus ordinariis, que conftituuntur de fructibus communibus, lucrificandae a facientibus communiter officia diuina. ideo hec extraordinarie merito non accrefcunt aliis, quibus alie ordinarie distributiones accrefcunt, quoniam ille de communibus fructibus conftituuntur pro officis communibus ab omnibus faciendis, hec vero de fructibus particularibus praefatarum Dignitatum, perfonatum, & officiorum, pro officis a folis habentibus ea faciendis, fequitur Cosmas Philarchus de officio Sacerdotis p. 1. l. 14.

Sed haec interpretatio non fatisfacit ex eo praecipue, quod distributiones, de quibus d. c. 3. fess. 22. assignandae funt etiam pro feruitio chori, & interfeftentia horarum, vt apparebit ex infra decidendis maxime ex declaratione adducta n. 489.

Nec placet etiam alia interpretatio Ioannis Guatterez. f. d. cap. 1. n. 106. qui ait d. c. 3. fess. 22. exprefse loqui in distributionibus quotidianis, quas praefentes obtinent, fed quia competens fibi feruitium quolibet die ftatuto non impleuerint, amittunt illius diei distributionem, ideo merito in pecunia contumaciae applicari illam partem fabricae Ecclefie, vel alteri pio locato, vt praedictum c. capitulum fess. 21. loqui de distributionibus diuidendis inter praefentes diuinis, nempe, vt pars, que abfentibus ob praefentiam deberetur, praefentibus competat.

In hac diffice decidendum est, quod c. 3. fess. 21. loquitur tam de Dignitatibus, perfonatibus, & officiis, fquam Canonici, & Portionibus, a quibus, quando nulle funt distributiones quotidianae, vel ita tenues, vt verifimiliter negligantur, tertia pars fructuum communium mense Capitaliarum deducitur, & conuertitur in distributiones quotidianas, que inter diuinis interfeftentibus proportionabiliter diuidantur, & fi in his portiones abfentium proportionabiliter feruientibus accrefcunt, & fit de neceffitate hec detractio, que tamen non potest fieri ex fructibus Dignitatum propriis, & diftinctis a mensa Capitalari, nec ex Dignitatibus, que nullos fructus percipiunt ex illis Ecclefie, capitulum vero 3. fess. 22. loquitur tantum de Dignitatibus, perfonatibus, & officiis, a quibus Epifcopis tertiam partem fructuum, etiam propriorum, & diftinctorum a mensa Capitalari in diftri-

butiones quotidianas conuertendam diuidere potest, ex illo decreto, fi velit non ex neceffitate dato etiam, quod distributiones quotidianae non funt tenues, & hoc in odium obtruncatur Dignitates, & reficere negligentium, que distributiones, cum funt particulariter assignatae ex fructibus Dignitatum pro obtinentibus illas tantum, non accrefcunt praefentibus, fed locis pijs applicandae funt.

Que interpretatio videtur satis conformis verbis f. & menti dictorum decretorum, & est ex fententia S. Cong. vt appareat ex declarationibus fequentibus, Prima hoc decreto fess. 21. ca. 3. agitur de Canonici, & Portionibus, & fit de neceffitate hec detrahatur, quando funt nulle distributiones, vel ita tenues, que diftribuantur interfeftentibus tantum, fed in fess. 22. ca. 3. deducitur hec tertia pars ex Dignitatibus, etiam non ex neceffitate, fed in odium non feruientium, & pars abfentium non praefentibus, fed alicui pio loco applicanda. Secunda. Portiones abfentium accrefcunt deseruentibus, fi ex decreto concilij fess. 21. ca. 3. fess. 21. fess. 22. fess. 22. tunc enim fabrica Ecclefie, quatenus indigeat, vel alteri pio loco arbitrio Ordinarij applicabuntur, nec obftat aliqua conuetudo, qua canetur, vt deseruentibus portiones non feruientium accrefcant. Tertia. differentia inter c. 3. fess. 21. & aliud c. 3. fess. 22. est, quod hoc c. fess. 22. loquitur tantum de dignitatibus, a quibus Ordinarij tertiam partem fructuum in distributiones quotidianas conuertendam separare potest, dato etiam, quod distributiones quotidianae non funt tenues, & hoc in odium obtinentium Dignitates, & reficere negligentium, & quando ita tertia pars fubtrahitur per non feruientes amittitur, locis pijs est applicanda, ca. vero 3. fess. 21. loquitur folum, quando distributiones funt ita tenues, vt negligantur, & hoc casu tertia pars fe parata, & in distributiones ab Epifcopo conuertitur, & non feruientes amittitur, proportionabiliter feruientibus accrefcit. Quarta fess. d. cap. 3. fess. 21. fit ita deductio ex illis Dignitatibus, quarum fructus funt illius Ecclefie, in cuius choro hec Dignitates fedem habent, fecus vero, fi nullos fructus perciperent ex illis Ecclefie, fed haberent proprios, & diftinctos a mensa Capitalari. Et vide decisionem Rotae in vna Gadicensi distributionum 215 2. p. diuerforum.

Aduertendum est autem circa d. decretum f. primo quod ita feparatio, & diuifio tertie partis fructuum pro distributionibus non est ita facienda, vt fiat neceffario difmembratio aliquarum poffeffionum, feu bonorum, fed facit est, fi valor tertie partis fructuum ponatur pro illis, & ita S. Cong. cenfuit, vt in fequenti declaratione, fess. d. ca. 3. fess. 21. Burg. Quando locus est detractum illius tertie partis, faciendae est fecundum verum valorem, & non fecundum taxam Praebendarum. Secunda fess. d. ca. 3. fess. 22. Hac deductio faciendae est ex fructibus non fecundum taxam, antiquam, prout in libris capitularum, feu alijs, fed fecundum valorem currentem. Ad idem est declaratio Segobien. fess. supra adducta dub. 3. num. 198. ad 3. & Burgen. infra adducta hoc p. c. 4. n. 21.

Secundo, quod ita tertia pars accipiendae est fecundum verum valorem, & estimationem ita, quod detractio, & deductio illius faciendae est fecundum valorem currentem, & non fecundum taxam, & ita cenfuit S. Cong. vt in declarationibus fequentibus, Prima fess. d. ca. 3. fess. 21. Burg. Quando locus est detractum illius tertie partis, faciendae est fecundum verum valorem, & non fecundum taxam Praebendarum. Secunda fess. d. ca. 3. fess. 22. Hac deductio faciendae est ex fructibus non fecundum taxam, antiquam, prout in libris capitularum, feu alijs, fed fecundum valorem currentem. Ad idem est declaratio Segobien. fess. supra adducta dub. 3. num. 198. ad 3. & Burgen. infra adducta hoc p. c. 4. n. 21. cenfuit tamen S. Cong. fess. d. ca. 3. fess. 21. f. Quod, 488 ante.

antequam ista detractio fiat deducenda sunt prius pensionarius, & alia iura legitime impofita, quoadum illa durauerint, fed de nouo impofita non comprehenduntur istam tertiam partem, & quod de fructibus alteri referuntur non fit ita detractio, donec referuntur vixerint, fed fi Beneficijs nullum habens neglexerit refidere, prouidendus est eorum alteri poftea conferendo.

Quae declaratio videtur intelligenda, f. vbi erant Praebendae diftinctae realiter, ita, quod deductio erat ex ipsis faciendae, tunc enim deducendae prius erant pensiones impofitae, fecus, vbi non funt Praebendae diftinctae, fed deductio faciendae est ex fructibus communibus mense, tunc enim non videtur habenda ratio pensionum impofitarum fuper ipsa Praebendis, quoad deductionem tertie partis licet per illam non fieret prauidendum illis pensionibus.

Tertio aduertendum est, quod f. non est locus detractio tertie partis pro distributionibus ex decreto d. c. 3. fess. 22. quando distributiones funt tolerabiles ita, vt verifimiliter non negligantur, vt alias cenfuit S. Cong. & in declaratione prima, & tertia fess. supra adducta n. 465 & in d. Segobien. & alias S. Congreg. f. refpondit Cardinali Borromeo, Quod verifimilitudo illa, quod distributiones quotidianae negligantur, & ob id tertia pars fructuum Praebendae in distributiones quotidianas fit conuertenda, vt in c. 3. fess. 21. confiderari debet habita ratione numeri omnium Canonicoorum tantum residentium, quam non residentium.

Quarto, quod quando ex f. Dignitatibus detracta est tertia pars in vim decreti d. c. 3. fess. 21. non potest detrahi alia tertia, ex decreto d. c. 3. fess. 22. vt S. Cong. cenfuit his verbis. Quando Epifcopus vult est remedijs, c. 3. fess. 21. in detractenda tertia parte ex Dignitatibus non potest vti remedio c. 3. fess. 22. in detractenda alia tertia parte ex Dignitatibus, nihil dandum est his, qui nihil contulerunt.

Quinto est aduertendum, quod difpofitio f. d. c. 3. fess. 21. & detractio, de qua ibi, habet locum contra obtinentes non folum Dignitates, Canonicias, & Portiones, fed etiam Capellanias, feu alia Beneficia residentium requirentia in Ecclefis Cathedralibus & Collegiatis, no tamen habet locum extra Ecclefiam Cathedrali, aut Collegiatam, vt in fequentibus declarationibus S. Congregationis concilij, fess. supra d. ca. 3. fess. 21. Prima. Hac detractio ob huius decreti difpofitio locum habet contra omnes Capellanos, & Dignitates obtinentes tenentur refidere, & contra eos locum habet detractio, ob huius decreti difpofitio. Tertia Burg. Ista detractio partis fructuum faciendae est de folis illis Beneficijs, in quibus, quis refidere tenetur. Quarta, Non potest deducere hanc tertiam partem, nisi ex Canonici, & alia Beneficijs in Cathedralibus, vel Collegiatis, vel illis vnijs, nec extra Ecclefiam Cathedrali, vel Collegiatam, hoc decretum habet locum.

Vnde nec pro distributionibus Ecclefie f. Cathedralis, aut Collegiatae detrahendum est aliquid ex Beneficijs extra illam existentibus, nisi eflent perpetuo vnijs Praebendis illius: Vt in alia declaratione S. Congreg. que fic ait, Nec pro distributionibus Canonicoorum Cathedralibus, vel Collegiatis Ecclefie auferendum est quicquam de Beneficijs, que funt extra Ecclefiam Cathedrali, vel Collegiatam, nisi Ecclefie, vel Beneficia extra d. Cathedrali, vel Collegiatis existentia eflent perpetuo Canonicoorum vnijs Praebendis praedictarum Ecclefiarum, a quibus Beneficijs extra praedictas Ecclefias, fi quid ob eam caufam exactum efllet, debet refistit,

& de cetero huiusmodi exactio abftineat.

Ex pro praedictis aduertendum est non folum teneri ad f. residentiam obtinentes in Ecclefis cathedrales, & Collegiatis Dignitates Canonicae, aut Portiones, fed etiam manfionarij & capellani & obtinentes alia Beneficia, que funt perpetua & habent annexum feruitium in choro, vt S. Cong. cenfuit fess. supra c. 12. fess. 24. ibi. Aut portio, idem iudicium de manfionarijs, & alia Beneficijs, que funt perpetua, & habent annexum feruitium in choro, confontat concilium Bononiense, m. 6. de residentia, f. de his, qui ad residentiam tenentur, vers. penul.

Sexto aduertendum est, quod decretum d. c. 3. fess. 21. non habet locum in Dignitatibus, quae in Cathedralibus habent fedem in choro tantum in quibitamen nunquam refidentur, fed habent Ecclefiam Collegiatam, aut proprium diftrictum, vbi foam praeminentiam, & iurisdictionem habent iuxta regul. 3. cancellaria, vers. declaratae Dignitates, vere non funt Ecclefiarum Cathedralium, in quibus folum fedem in choro habent, fed potius funt illarum Ecclefiarum, in quibus principalem praeminentiam habent, & iurisdictionem exercent, vnde non tenentur obtinentes huiusmodi Dignitates refidere in d. Cathedralibus, imo nec poffunt in illis refidere, fed in ipsa Collegiata, vt supra dictum est d. dub. n. 184. & confequenter non funt obnoxij detractio tertiae partis ex d. decreto.

Et ita S. Congregatio videtur f. declarasse in fequenti declaratione fess. supra d. c. 3. fess. 22. ibi. Ex fructibus, & proventibus, dum tamen funt fructus illius Ecclefie, in cuius choro fedem habent ha Dignitates, fecus vero fi nullos fructus percipiunt ifte Dignitates, ex illis Ecclefis, in quibus fedem habent, in choro tamen nunquam fecerunt residentiam, & habent proprium diftrictum, in quo suam iurisdictionem exercent.

Sed offert fe difficultas, etiam obtinentes f. huiusmodi Dignitates non funt obnoxij detractio tertiae partis pro residentia in Cathedralibus, an funt illi obnoxij pro residentia, & interfeftentia in Collegiata, in qua refidere tenentur ratione curae faltem iurisdictionalis, quam ibi habent iuxta declarationem S. Congregationis supra adductam n. 119. & decimam adductam sub n. 179. vel ex decreto concilij fess. supra d. c. 12. vers. praeter ea obtinentibus, vt supra dictum est, dub. 1. n. 181.

Et videtur f. quod fic, ex quo decretum d. c. 3. fess. 22. loquitur de Dignitatibus etiam in Ecclefis Collegiatis existentibus.

Quod tamen intelligendum erit, nisi tales f. Dignitates habeant territorium & iurisdictionem quasi Epifcopalem, quamuis enim tunc eas obtinentes teneantur ad residentiam, vt est dictum, non tamen videntur teneri ad residentiam chori, feu feruitium Ecclefie, & interfeftentiam diuinorum, vt d. dub. a. dictum est, & confequenter ceftat illa detractio pro distributionibus.

Obtinentes vero in Cathedralibus, & Collegiatis Ecclefis f. Dignitates, licet non habeant vocem in capitulo, nec cum ceteris participant distributionibus, aut fructus, fed aliunde fructus percipiunt refidere tenentur, vt in d. vers. pro aeterna obtinentibus, & coftat ex fupradictis, maxime dub. 3. & confequenter detractio tertiae partis eorum fructuum pro distributionibus fubieci funt, vt in fequenti declaratione, fess. supra d. c. 3. fess. 22. Obvntes in Cathedralibus & Collegiatis Dignitates, licet vocem in Capitulo non habeant, nec distributiones quotidianas cum ceteris participant.

residere tamen tenetur, & sic de altiori ipsa tertia parte fructuum est obnoxio. facit quod tradit Nauar. conf. 62. de verborum signific.

Quod non procedit in obtinentibus Dignitatem. 482. t. quae nullus redditus habet, nec Praebendam; licet cum expectantiam interim non tenentur residere, nec sunt obnoxii detractioni tertiae partis fructuum, cum eos non habeant, ad quod est declaratio S. Congreg. Concilii, quae sic ait. An obtinentes Dignitatem in Cathedralibus & Collegiatis Ecclesiis, sine Praebenda, quae tamen defuncta est ex certa celebratione distinctionis interius, dum effectum illius expectant, teneantur residere? Cong. censuit negative, die 30. April. 1587. Conducunt tradita e. precedentibus, v. 41.

483. Nec etiam procedit in Dignitatibus non t. habentibus sufficientes praebendas, seu fructus, sed tenues, nam licet obligare videantur ad residentiam, non tamen locum habet detractionis, vt in sequenti declaratione super d. c. 3. f. 22. ibi. Omnium Dignitatum, non comprehenduntur Dignitates, quae, & si locum habent in choro, nullas tamen habent distributiones quotidianas, nec sufficientes praebendas, vel fructus tenues, quae retineri possunt, cum Canonicatibus, ubi est consuetudo absque alia dispensatione, vt c. 1. de consuetudine in 6. nec illis vniuersae Parochiales ad augendum fructuum distributionem quotidianarum Episcopos potest.

Septimo aduertendum est, quod pro congruis distributionibus assignandis aliquibus horis, quae nullas, aut t. tenues habent distributiones, non est quicquid detrahendum a distributionibus, quantumvis pinguibus, ceteris horis assignatis, nec illa sunt diuidenda in alias horas, sed pro illis detrahenda est aliqua pars fructuum Praebendarum, iuxta decretum d. c. 3. f. 21. & ita censuit S. Cong. vt in declarationibus sequentibus. Prima Mediolanen. In illis Ecclesiis, in quibus distributiones non sunt regulariter tenues, sed pingues, licet sint aliqua hora, quae non habeat distributiones aut tenues, debent eis rationabiles assignari detrahendi aliquam partem fructuum a Praebendis, non autem ab aliis distributionibus ceteris horis assignatis. Secunda. Non licet ex decretis, f. 21. & f. 22. c. 3. distrib. quotidianas, quae certis dumtaxat horis Canonicis sunt assignatae, diuidere in alias horis Canonicas, quibus nulla, vel adeo tenues constituta sunt distributiones, vt versimiliter negligantur, sed sumenda est ex corpore vniuersaeque Praebenda tantum reddituum portio, quantum satis possit sufficere ad distributiones attribuendas illis etiam horis.

485. Vnde in vna t. Abulen. S. Cong. sic respondit. Congregatio Concilii censuit per grossam, quae istius iurisdictionis interestes quotidie vna tantum hora, non esse satisfactum Concilio f. 21. c. 3. & f. 22. c. 3. Episcopus tamen non potest dictam grossam accipere, & in alias horas diuidere, quin potius ex reliquo corpore Praebendarum, si non omnino tertiam partem, saltem tantam portionem detrahere, quantum sufficiat ad constituendas distributiones, quae singulis horis versimiliter non negligantur.

486. In qua declaratione S. Congregatio videtur supponere, & intelligere in dicta Ecclesia esse alias Praebendam distinctam a grossa, & illam grossam esse quaedam pinguem distributionem pro illa hora constitutam, cum tamen reuera non sit alia Praebenda praeter illam grossam, quae lucrifit residendo, & intercedendo vna hora, nempe in ferialibus, & simplicibus ad primam cum Missa, & in duplicibus, & semiduplicibus ad tertiam cum Missa maior. Vnde ista grossa, quae dicitur anhierfarium, est loco Praebendae, & pro distributione quotidiana illius horae, quae

lucrifit annuerfarium, & grossa est certa quantitas, quae dicitur morapetini annuerfarij, vitra aliam distributionem ordinariam tertiae, & pitancias extraordinarias, quae omnes reuera sunt facti tenues.

Et ex superioribus apparer distributiones esse ordinandas, t. & compartendas per omnes horas, & non per certas horas tantum, vt contra glossam versiculo certis horis in clement. vi. q. i. b. illi. de azate, & qualitate, & Card. ibi quaeestio 17. tradunt Sacros in pragmatice sanctione, vt. quo tempore quaeque debeat esse in choro, versicul. v. s. p. a. & Probud ad Monachum in d. capite 11. de cleric. non resid. in sexto ex numero 31.

Et alias etiam t. censuit S. Congregatio super d. 60. f. 2. f. 24. ibi. Status horis, Congregatio censuit intelligi status horis, id est omnes horas, in quibus diuina celebrantur, licet glossa in Clementina, vt i. h. q. i. & ibidem Card. Zarabella numer. 17. dicant, de iure posse fieri distributiones per certas horas.

Pro quo etiam est alia declaratio, quae ait, Distributiones quotidianae, t. qua accepta fuerint ex tertia parte fructuum Dignitatum alienius Ecclesiae assignari debent non duab. horis tantum c. a. v. n. c. sed etiam reliquis omnibus aliis, quibus non interuenit distributionem amittit.

Octauo aduertendum est, t. quod pro lucranda tertia parte fructuum Dignitatum, personatum, & officiorum in distributionibus conuersa, non potest Episcopus statuere aliam seruitij, & officij formam, praeter solitam, nec noua onera imponere, vt S. Congregatio respondit Card. Borromeo his verbis, Episcopus non potest Dignitatum personatum, & officij statuere certam officij, & seruitij formam praeter solitam, pro lucranda tertia parte Praebenda in distributionibus conuersa.

Nec obstant illa verba c. 3. f. 22. competens ibi seruitium iuxta formam ab eisd. Episcopis praescribendam, t. quia sunt intelligenda forma ab Episcopis praescribenda circa seruitium solitum, aut circa Dignitates, quae non confueuerunt habere seruitium, & residentiam. Et ita erit accipienda declaratio Segobien. supra adducta, n. 198. ad octauum.

Vltimo aduertendum est, t. quod etiam Dignitates, & Praebendae, quae sunt de iure patronatus, etiam laicorum, subiectae sunt detractioni tertiae partis, vt S. Congregatio censuit in vna Mediolanen. his verbis, Dignitates, quae sunt de iure patronatus detractionis 3. p. fructuum obnoxio sunt.

Nisi repugnet fundatio, t. cui in d. cap. 3. f. 21. & 22. non est derogatum, vt Congregatio censuit.

Vigesimo quinto dubitatur an obtinentes Dignitatem, Canonicatum, vel Portionem teneantur t. per se, & non per substitutum obire diuina officia, sive Dignitatum, Canonicatum, vel Portionem incumbentia, vt cantare Missas, Euangelium, aut Epistolam in suis hebdomadis, seu diebus.

In quo dicendum est teneri per se obire ex t. Concilio f. 22. c. 4. & f. 24. cap. 12. versicul. omnes vero de reform. & censuit S. Congreg. Concilij, vt in sequenti declaratione, An Canonici teneantur per se ipsos cantare Missas in omnibus festis dominicis Aduentus, & Quadragesime, ad tantum solemnibus Congregatio censuit, cogendos esse ad personaliter canendum Missas illis diebus quibus ex institutioe & legitima consuetudine illius Ecclesiae debent. Et alias sic ait. Nec potius per alios Missas canere maiores praetextu, quod ipsi Missas dieb. solemnibus de cantabunt, sed cogendos sunt ad personaliter canendum Missas illis diebus, quibus ex

bus ex institutioe, vel legitima consuetudine illius Ecclesiae debent. Et in declaratione Segobien ad septimum adducta d. n. 198. & in declaratione 2. adducta supra, num. 186.

486. Et censuit t. etiam S. Congregatio rituum, vt in declaratione sequenti. Obtinentes Dignitates, Canonicatum, vel Portiones in Ecclesiis, praeterquam Cathedralibus, quicquid, qualitas sunt, Episcopo solemniter celebrant, aut Pontificalia exercent, absque ac vestibus sacris indutus eidem intersere, nec non in quera eidem Dignitatibus, c. a. v. n. c. Portionibus in decantatione Missae Euangelij, Epistolae, & similibus functione, praestitatione incumbentia, & annexa, per se ipsos subire, & exercere iuxta sacrorum Canonum, & Concilij Tridentini dispositionem ac cuiusque Ecclesiae particularem ordinationem, certum esse respondit sacrorum rituum Congregatio, quod si quando alius legitime impeditus aduentu ea per se ipsum adimplere non poterit, tunc alio, eidem tamen Ordinis, & gradus, non autem inferioris, Dignitates, nempe alius Dignitates, Canonici Canonici, & Portionarius respectu Portionarius in sua quoque hebdomada, neget aduocatum, & ordinum prerogatiuae conservantur, deputare debet, idque per Episcopum opportunum remedium, etiam huius decreti vigore promouendum fore censuit eadem Congregatio supplicante Capit. & alius Ecclesiae Abulen. Portionarius. die 18. Maij 1602. Ptolomei Card. Comen.

487. Alexander Granianus t. pro Secretario Congregationis, Quam declarationem vidi authenticam, nempe manu d. Illustrissimi Cardinalis Comen. & d. Secretarij subscriptam, & sigillo eius Cardinalis munitam.

Et idem statuit Concilium Prouinciale Compostellanum, sessione 2. decreto 18. nisi ex causa infirmitatis, t. vel alia iusta causa, vt ibi, & in concordia confirmata, & procedit, non obstantia, quod sit factum statutum in contrarium, vt fuit inter alia declaratum per S. Congregationem in vna, Placentina 25. Iulij 1570. his verbis, Si factum est aliquod statutum, quod Canonici possint intersere per substitutos, vel alternatim vnus pro alio, non habeatur eius ratio, quia est contra Concilium, Et refert Zerola in praxi Episcopali. 2. p. vers. Canonici. 9. 5.

489. Procedit etiam, licet tunc Concilium esset statutum, vel consuetudo, etiam immemorialis in contrarium, vt colligitur ex ipso Concilio, & supra dictis, & ex declaratione Abulen. adducenda dubio sequenti, n. 502.

Vnde qui in hoc notabiliter defuerint, seu negligentes t. fuerint, peccabunt mortaliter, quantumvis multi, praeterquam dignitates obtinentes, id non obferunt, nec curent, quando imo indecens existimetur subire huiusmodi onera incumbentia suis dignitatibus, praeterquam in decantatione Euangelij, aut Epistolae.

Vigesimo sexto dubitatur, an obtinentes dignitatem simul c. canonicatum, aut Portio. in eadem t. Ecclesia teneantur vtriusque Beneficij onera, & officia subire, & per se ipsos ita, vt non satisfaciunt defuerint personaliter in vno, & per substitutum in altero?

In quo dubio distinguendum t. est, quod aut dicta duo Beneficia habentur, tanquam separata, & de per se, aut sunt vnita; in primo casu certum est obtinentes dignitatem, cum Canonicatu, aut Portione teneri vtriusque Beneficij onera, & officia obire per se ipsos, nisi seruitus cod. tempore concurrat ita, vt ab vna persona praestari nequeant. Et ita patet ex Concilio vbi supra, nam idem est in duabus c. in vno, & non est maior ratio de vno, quam de al-

tero. Et declarauit S. Congregatio Concilij in vna Seguntina, quae sic ait, Obtinentes dignitatem, cum Canonicatu, t. aut portione tenentur per se vtriusque Beneficij onera subire, nec satisfaciunt simul vna subitum, nisi seruitus simul ita concurrat, vt eodem tempore ab vna persona praestari nequeant.

Et in vna Abulen. quae sic habet, Illustrissime & Reuerendissime D. Pro parte Episcopi Abulen. quatuor obtinentes Dignitatem cum Canonicatu, seu Portione in eadem Ecclesia, teneantur per se ipsos vtriusque Beneficij onera subire ita, vt non satisfaciunt Concilio deseruendo personaliter in Dignitate, & per substitutum in Canonicatu, seu Portione, non obstantia contraria Ecclesiae consuetudine? Episcopo Abulen. Reuerendissime D. vni Fratri propositus fuit libellus S. Congreg. Cardinalium Concilij Tridentini interpretum, qui cum his ad amplitudinem suam literis mittitur, de obtinentibus Dignitatem cum Canonicatu, seu Portione in eadem Ecclesia, vt ex illo ipse videtur Congreg. censuit, sic obtinentem teneri per se ipsos vtriusque Beneficij onera subire, nec aliter Concilio satisficere quam si personaliter vtriusque deseruatur, nisi tamen inter alia simul ita concurrat, vt ab vna persona eodem tempore praestari nequaquam possint. Porro facultatem substituti in seruitio Canonici, quempiam alium Canonicum, qui eo tempore seruitio non sit obnoxius, existimant minime illi derogandum esse esse statuere, & calumniam, quam Congregatio sententiam amplitudinis suae significandam duxit, vt illam pro suo muneris obseruandam curet, cui optatum valedicere precamur in Domino. Roma die 27. Iulij. 1585. amplius in 1. v. Fr. A. Car. Car. Car. A.

Hoc autem in illa t. declaratione dicitur de facultate substituenti aliam eiusdem Ordinis, cessante fraude, & calumnia, videtur intelligendum, quando est impeditus infirmitate, vel alia iusta causa, vt d. Seguntina, & in dicta declaratione S. Cong. rituum superposita n. 496. & in d. decreto 18. Concilij Compostellani, & concordia confirmata, esse semel, aut iterum non ordinario, nam tunc esset fraud.

Et ita fuit resolutum in vna Burgen. seruitij. 28. Febr. 1594. coram t. D. Lta, in qua fuit dictum, quod secundum us. commune, & declarationem S. Congregationis eo ipso, quod Dignitates habent Canonicatum distinctionis, teneantur ad omnia munera spectantia ad Canonicos, sicut & conuerso dicuntur in possessione vniuersum iurium Canonicatum, & ita dandum mandatum de manutendo Capitulo in sua possessione, non obstantia concordia confirmata in contrarium allegata, dum conuenitur super illis interpretatione, in qua etiam coram Domino meo Corduba Episcopo Pacen. 8. Iun. 1598. fuit resolutum, quod teneantur ad omnia onera, & seruitia debita dicti Canonici, & Portionibus, nec obferunt concordia.

In secundo casu, quando sunt vnita, idem dicendum est, si vnita sint inuicem 2. quae principaliter, t. nam tunc vti duo Beneficia obtinentur, iuxta dicta infra vltima p. cap. 2. a. numer. 37. si vero vno facta est accessorie, t. & non aequae principaliter, tunc etiam idem dicendum est, si facta est ad vitam obtinentium dantaxat, quia per istam vnionem ad vitam non extinguitur titulus Beneficij vniti, vt dicitur. d. cap. 2. n. 38. & facit declaratio S. Congregationis 13. supra adducta n. 179.

Sed, si Portio vnita sit dignitati perpetuo, & accessorie, & per viam incorporationis, tunc, quia per istam vnionem Portio desit esse Portio, t. & eius titulus, & effectus extinguitur, ac effectum est vnium tantum Beneficium iuxta dicenda dict. cap. 2.

n. 2. obtinens dignitatem, cui sic est vnita Portio, nõ tenebitur seruire tanquam Portionarius, nec subire onera alias competentia ratione Portionis.

509 Quod totum ita declaratum est per S. Congreg. Concilij his verbis, *Congregatio Concilij, si Portiones perpetuo vnite sint dignitatibus, ut Portionum titulo suppresso effectum sit vnium dumtaxat Beneficium, non teneat eos, qui tales obtinent dignitates, ad aliud seruitium, quam suarum dignitatum, quod si absque suppressione tituli Portiones vnite sint dignitatibus ad vitam obituentium, & alias vti duo Beneficia obineantur, vtriusque Beneficij seruitia præstanda esse. A. Cardin. al. Carrafa.*

510 Et quod habens dignitatem, cui est vnita Portio, perpetuo accessorius, & per viam incorporationis, non teneatur seruire tanquam Portionarius, fuit resolutum in alia Barqum seruitij Decani eoram D. Lita, decimo tertio. Iunij 1594. vt in decisioe sequenti.

Domini resoluunt Decanum non teneri seruire tanquam Portionarium, quia Portio eo ipso, quod vnita fuit in perpetuum dignitati Decanatus per viam incorporationis, vt ex lectura vnionis factum fuisse apparet desinit esse Portio, illiusque nomen, & effectus extincti sunt. Docet in cap. cum accessissent, de consue. glo. 1. in Clementina, per literas, de Præben. Ioannes Baptista de S. Severino in tract. de vnione articulo 8. quæst. 11. & sequenti, Oldr. a. consil. 157. numer. 15. & sequenti, Rota decid. vnde com. de rebus Ecclesie non alienan. in antiquis. Casad. decisio. decimatercia numer. 1 super regulis. Vnde, cum titulus Portionis, eiusque effectus sit extinctus, non potest dici, quod Decanus, vti Portionarius, teneatur seruire cum non erit nulla sint qualitates, & qualitates sine subiecto esse non possunt, nec ex eo, quod in vnione dicitur, quod per vnionem huiusmodi dicit, Portio debitis non fraudetur obsequijs, sed eius congrue supportentur onera consueta, debet contrarium determinari, nam dixerunt Domini d. clausulam intelligi debere de oneribus, non competentibus ratione solius Portionis, sed de his, quæ extrinsece veniunt subeunda, cum, quæ competunt ratione solius tituli, cessant, de medio sublato ipso titulo per viam dictæ perpetue vnionis, ad textum in cap. cum cessante, de appellat. cum valde. & huic interpretationi esse inherendum dixerunt Domini, ne verba Papa facta eiusdem contradicant ad text. in l. 1. ubi scribentes C. plas valere, quod agit. Et quod indultum fuit mediante vnione in honorem Dignitatis Decanatus, & augmentum eius, retorqueatur in diminutionem honoris, & Dignitatis illius, mediante seruitio sue Dignitatis minime condigno, contra omnem rationem, debet enim omnis dispositio sano modo interpretari, & vt omnis contrarietas eueatur. cap. inter dilectos. 9. ceterum, de fide instr. Bart. & alij in l. 2. §. creditum. ff. si certum petatur cum alio per Armon. conf. 143. num. 19. lib. 3. præsertim, cum Ecclesia ex defectu dictæ Portionis in diuini non dicatur pati aliquem defectum, vt notatur per Angelum in l. non alias. §. legati, vers. in textus super, Castren. in eadem l. num. 2. ff. de iudic. & per Bald. in rep. d. l. nu. 2. in 2. lectura.

511 In Canonicibus vero vnitis, & annexis dignitatibus, etiam perpetuo, & accessorie diuersum existimo; nam licet vnio facta sit accessorie, tamen non extinguitur titulus Canonicatus, sed vti duobus Beneficijs obtinentur, vt dicitur infra 11. p. e. 5. m. 199. & sic vtriusque Beneficij seruitia præstanda orunt iuxta prædicta.

512 Vigesimo septimo dubitatur, an Canonici, & ob-

tinentes dignitates, vel Portiones, ita teneantur ad residentiam in Ecclesia, & choro, vt debeant etiam canere in illo sub peccato mortali, & obligatione reficiendi distributionem, & fructus, an vero satisficiant cum sola assistentia in choro, & horis priuim recitando?

In quo breuiter dico primo, Canonicos ex sua institutione, & iure communiter teneri canere in choro sub peccato mortali, ita quod si in hoc T essent notabiliter negligentes, non excusentur a peccato mortali, in quo videntur conuenire Abbas de Ferrada de vobis Canonici, num. 27. & 28. & a num. 55. Nauarrus de oratione, cap. 10. numero 47. & cap. 11. ad fin. & cap. 13. numero 17. & Miscell. 79. & consilio 13. de celebratione Missarum. Soto de iustitia, & iure libro 10. q. 5. articulo quarto ad medium, Sandoual. de officio diuino cap. 16. par. 6. Lud. Beia in responsis. casuum conscientie casu 55. P. Nauarra de restitutione, libr. 2. cap. secundo ex numero 219. Aragon. secunda secunda questio. 83. artic. 12. Iacob. de Grassis, in decisioibus aureis casuum conscientie libro secundo cap. 55. num. duodecimo & cap. 52. numero 22. & cap. 53. num. quarto 5. & 21. Zechus de Republica Ecclesiastica, cap. 24. de Canonici, sub numero 6. & Agor institutionum moralium lib. 10. cap. 11. questio 5. & 7. qui ad id adducunt autoritates Conciliorum, facit capitulum, contumaciae 50. distinctione, cap. 1. 9. distinctione cap. fin. 93. distinctio. cap. 1. cap. dolentes de celebratione Missar. & probatur ex S. Concilio Tridentino, d. cap. 12. sess. 24. ibi, Atque in choro ad psallendum insinuat huiusmodi, & canonicis Dei nomen reuerenter distincte deuotique laudare. Et Concilio Compostellano actio 2. decreto 20. Concilio Bononiensi, tit. 6. de residentia. 9. de his, qui ad residentiam tenentur, vers. itaque in ibi, Singulis horis diuini officij assente religioseque psallendo sic interesse debentur.

Dico secundo nihilominus ad lucrandos fructus, & distributiones sufficere solam assistentiam in choro, etiam si non canent, nec sint attentis, sed cum alijs loquantur, quamuis in hoc malefaciant d. c. docentes, & Clem. 1. de vita, & honestate Clericor. est excessus fuerit notabilis peccent mortaliter, licet 32. de Præben. ibi. Quæ tantum residentibus in Ecclesijs, & his, qui intersunt horis Canonici exhibentur, & capitulo vnde com. de Clericis non residentibus in 6. ibi. Qui eisdem officijs in ipsis Ecclesijs abserunt. Abb. in cap. cum olim, numero 6. de re iudic. qui ait, quod distributiones dantur respectu interesse diuini officij, non præcise respectu cantus, vel alterius obsequij, vt in dist. cap. 11. Barth. Medina in sum. lib. 1. cap. 14. §. 11. & Zechus sup. & videtur Tboletus in sum. libro secundo 12. 4. dist. & ita videtur esse consuetudo & praxis Ecclesiarum.

Quamuis in hoc aliqui serupulos inueniunt, & contradicant T Sandoualcianis in margine Archidiaconum Ioan. And. & Dominicum n. 4. in c. alma mater §. aduicimus, de sententia excom. in 6. & Paulum Imolan. in d. Clem. 1. Nauar. Sotus, Beia, & Grassis, præsertim d. cap. 51. num. 12. & cap. 52. num. 22. ubi sup. & Summa Corona. 1. par. cap. 1. num. 93. Ioan. Baptista Corradus in resp. casuum consil. 9. 240. & Agor sup. 5. 7. vers. quæ res, & questio. 8. & in part. P. Nauarr. & Aragon. supra, & P. Ledesma in sum. 2. par. 7. ait. 9. cap. 4. vltima conclusio. 1. & 2. difficultate, dicentes, quod ad lucrandum fructus, & distributiones, requiritur aliquis attentio, saltem externa corporis, hoc est, quod non scribant, vel confabulent. & Lud. Lopez in vtriusq. conscientia 1. tom. cap. 1. 246.

Quem

quem sequitur Vega in sum. 1. par. cap. 123. casu 10. dicens, quod illi, qui de ordinario, & frequenter conuoluntur in choro ad totas, vel quasi totas distributiones reficiendos sunt obligati, & 1. tom. cap. buti d. si vbi ait, quod tanta peruerfio, & abusus potest in hoc casu interuenire, vt iuxta habitum defectum, in hoc magis, vel minus iuxta maiorem vel minorem abulum, teneatur aliquid reficiere, & Man. Rodriguez in sum. 1. tom. cap. 145. numer. 5. Dicens, Canonicos domi residentes, & assistentes in choro, non recitando, nec cantando ibi, teneri reficiere distributiones, quasi totas?

Quibus non fauet, sed potius nostræ sententiæ constitutio 138 Pij. V. supra adducta cap. precedenti, 1. tom. 5. vers. tamen, loquitur enim de non recitante horas, nec in choro nec extra vt recte aduertunt Medina Lud. Lopez Nauarra, & Arragon. supra. Dico tertio, quod licet ex institutione officij Canoniorum sit horas Canonici in choro canere, vt in 1. disto, tamen, de consuetudine a multis annis recepta, tollerata, & approbata, non videntur ad id teneri, cum dimodo habeant Capellanos, & ministrulos, qui eas cantent, nec fit in hoc defectus considerabilis, que consuetudo, non videtur irrationabilis, sed tolerabilis. Ita docent P. Nau. Arrag. & Zechus sup. & sic procedit quod ait Caietan. in sum. vers. sic dicitur in fine.

Sed dices consuetudinem istam iam esse sublata per Concilium Tridentinum, d. cap. lib. 12. dum dicit, quod omnes compellantur per se, & non per substitutos, obire diuina officia, atque in choro psallere.

519 Nec satisfaciunt responsio P. Nauarri, & Arrago. supra, non dicere Concilium, quod Canonici teneantur obire officia per se, & psallere in choro, sed quod compellantur id facere, & sic præceptum Concilij non dirigi ad ipsos, sed ad Prælatos, qui si eo negligentes essent, peccarent, non Canonici sua videntes consuetudine: aiunt enim fuisse intentionem Concilij vt Prælati conuenientibus iuris remedijs Canonici compellendos ad obsequium psallendi morem, & primarium institutionem reuocarent, qua saluari, & antiqua consuetudine renouata, tunc demum tenerentur officium psallendo per se ipsos elicere sub mortali, & restitutionis onere.

Nam ista solutio, que est verbalis tantum, conuincitur T ex eo, quod Concilium dicendo, quod Canonici compellantur per se obire diuina officia, atque in choro psallere, vult eos ad id teneri, & dicit, quod ad id compellantur, tanquam ad rem, ad quam tenentur, compulsi enim, & executioni præsupponit obligationem.

520 Vnde ad Concilium solum potest responderi, T non esse quod hoc de eanti receptum, sed eandem consuetudinem etiam post illud durare, & esse continuatam, quia Episcopi non curant illud exequi facere, sicut & alia multa, & sic non obligare ad tradita infra 11. p. e. 5. num. 150.

521 Et nouissime T Agor d. libr. 10. cap. 11. 6. quæst. ait eiusmodi consuetudinem, vbi fuerit moribus ventione recepta, valere, tum non sit contra ius nostræ, sed ius tantum canonicum, eandem consuetudinem, etiam post Concilium Tridentinum valere, vbi moribus ventionum fuerit recepta, siue continuata post Concilium Tridentinum, quoniam in hac etiam parte Concilium Tridentinum consuetudo potest derogare, & hoc dupliciter, vel quia post illud introduci experti, & deinde fuerit vna confirmata, vel quia ante inuicta fuerat, & deinde etiam contra illud continuata.

Quod, licet videatur probabiliter procedere, donec a Sede Apostolica, seu S. Congregatione aliquid declaratum habeamus, tamen in nostra Ecclesia Abulen. habet difficultatem, nam statuto 16. statuitur, quod Canonici, & Beneficij adiuuent ad canendum, & ita vti vltimo dicitur, & reprobatur omnis usus, & consuetudo contra statuta in illo libro contenta recopilata, anno 1513. ita vt non valeat, nec possit introduci.

Vigefimo octauo, & vltimo dubitatur, an Canonici sine obligationi satisfaciens, quod attinet ad residentiam, & seruitium chori, & Altaris, possit licite ordinarie abesse a Capitulis, seu Congregationibus Capitalibus. Et videtur posse, T quoniam præcipuum, & particulare officium Canonici, & ad quod obligat S. Concilium, d. cap. 12. vers. præterea obtinentibus, & residentibus, & seruitium Ecclesie habere & dare vocem in Capitulo, potius videtur præminencia, & fructus Canonicatus, glo. fin. in 2. de in integrum restitutione, & ibi Butr. numero 44. & Abbas 21. Card. in Clement. 2. num. 23. de arat. & qualitate, & Felin. in cap. cum olim, num. 2. de maioritate & obedientia, cum alijs, cui ideo, Canonici potest cedere, quod locus est in Senatoribus, seu Rectoribus ciuitatum & alijs, quorum præcipuum munus est in Senatus seu Concilio assistere.

Et quod habere, & dare vocem in Cap. T sit potius præminencia, & fructus quam onus, videtur comprobari ex eo, quod solent Canonici ob culpam & delicta puniri in priuatione, seu suspensione vocis, vt in d. Clem. 2. vers. illi vero, & videmus in praxi, & si esset onus, non deberent in eo directe puniri. Et facti pro hac parte quod docet suam Armilla, verbo electio, num. 20. T quod quilibet elector potest renuntiare voci suæ, sicut iuri suo. Et quod docet Sotus de iust. & iure, lib. 4. q. 6. art. 3. vers. postremum demq; quod scholares, qui sunt Electores Cathedralium, & non testes, possunt renuntiare iuri eligendi, nec possunt compelli ad suffragandum, nisi quandoq; Rectoribus, & Consiliarijs, vel propter paucitatem, vel ad rescindendas alias fraudes ratio apparet, vt compellerentur, & sequitur D. Io. Gutierrez. can. quæst. lib. 2. ca. 11. m. 86. inde inferens num. seq. licere Canonico renuntiare suo voto in electione facienda, vel alijs prouisionibus præcipue, cum hoc sit iusta causa, nempe, quia est dubius de maiori idoneitate eligendi, quia sunt plures expolitores, & nescit quem eligere debeat, vel quia omnes sibi minus idonei videntur, nec Ecclesiam inferat, vel alias iusta de causa, nisi, vel propter paucitatem eligentium, vel ad alias fraudes euitandas ratio dicitur, vt compellerentur a Capitulo suffragia ferre, iuxta dictam limitationem Soti.

Pro quo facit tex. in cap. quia propter, de relectio, m. sibi, & volunt. ex quo verbo notat ibi Abb. num. 4. quod illi, qui nolunt interesse electi, non debent compelli, nisi interfit Ecclesie, nec contradicit glo. verb. reuocare, in cap. cum nobis, eodem tit. de electione quicquid dicat Man. Rodr. quæst. regul. 2. tom. quæst. 51. art. 10.

Nihilominus in dubio proposito tenendum T est contrarium, nempe non licere Canonico ordinarie abesse a Capitulis, seu Congregationibus Capitalibus. Et ratio est, nam, est munus, & officium Canoniceorum præcipue consistat in seruitio, & residentia Ecclesie, chori, & Altaris, consistit etiam in administrat. & gubernat. rerum Ecclesie, & Capitalium, & temporalium, in quoribus, & bonis pu-

Q. 3

bitum velatur, & hanc studij, ff. de iustit. & iur. ibi. Publicum ius in sacris, in sacerdotibus, in magistratibus, constituit. Et sic currit eis obligatio assistendi Capitulis ad satisfaciendum huic muneri, & officio, ac promouendum bono Ecclesie eiusque res tuendas.

530 Nec refert, quod huiusmodi administratio, & gubernatio incumbit Canonicis, & Capitularibus non vt singulis, sed vt vniuersis, id est vt pertinent ad vniuersitatem Capituli, & sunt pars illius; nam vt parti Capituli, currit vniuersique prædicta obligatio, alias, si quilibet in particulari non teneretur assistere Capitulis, sed posset abesse, alij etiam possent id facere, cum non sit maior ratio de vno, quam de altero, & sic posset deficere bonum regimen Ecclesie, & Capituli.

531 Conducunt tradita per Illustrissimum & Cardinalem Paleotum, de sacri consistorij consultationibus 5. par. q. 47. 8. in simili de obligatione Cardinalium assistendi Consistorijs, & per Villadiegum, de Cardinalibus, q. 5. Albanum eodem tractatu, q. 6. l. 10. & Hiero. Platum, de Cardinalium dignitate, & officio, cap. 28. & facient adducta per Curiam Pisanam lib. 2. cap. 13. & Azcedum ibi, & per Armillam, verb. consensu, num. 3.

Et hanc sententiam tenuerunt, & subscripserunt & D. Io. Gutier. & M. Fr. Petrus de Ledefina consulti, & ad mea supplicationem ita censuit S. Congreg. Concilij anno 1602. vt in declaratione supradicta, n. 424. ad n. 1. & 2.

532 Nec obstat ratio in contrarium adducta, & quod habere, & dare vocem in Capitulo potius videtur præeminencia, & fructus Canonicatus, Respondetur enim dici præeminencia, & fructum ratione auctoritatis, & honorificentie, esse tamen onus iuxta dicta, sicut iudicatur dicitur fructus iurisdictionis, seu officij, Rota decisi. 113. num. 2. lib. 3. par. 3. dicesorana. Mohed. decisi. 5. num. 3. & 4. de appellat.

Ad comprehensionem responderetur, Canonicos puniri in priuatione, seu suspensione vocis, quamuis sit onus, quatenus est res præeminencia, & auctoritatis, & que solet appeti, & æstimari, sicut etiam Episcopi solent suspensum ab execut. Pontifical. & Parochi ad officio; facit, quod tradit Suarez. 5. num. de censuris dist. 12. sect. 2. numer. 14. & dist. 27. sect. 1. numer. 5.

533 Ad doctrinam Armillæ, Soti, & Ioannis Gutierrez ubi supra, Respond. illam procedere in vno, vel altero actu electionis, non ordinariæ. Et ita respondit idem D. Io. Gutier. in d. cons. quamuis Paleotum supra dictam Cardinalem absentem suæ & sacro Consistorio, quem etiam vnus diei rationem Deo reddendum esse, propter auctoritatem scilicet Papæ illud indicantis, grauitatinq; tanti Consistorij & rerum que in eo aguntur.

Et etiam in vno, vel altero actu electionis non procedit & illa doctrina, quando propter hoc auctoritas prouidendi remanet apud eos, qui carent zelo, vt per eundem Armillam dist. verbi. consensu, numero tertio & cum eo Vegam in sum. 1. par. c. 98. ca. tertio.

534 Prædicta tamen sententia, & resolutio limitatur primo, vt non procedat, stante legitimo impedimento, aut alia iusta causa ad non assistendum Capitulis, tanta enim causa potest concurrere, vt ab illis iustissime quis excusetur, etiam ordinariæ, vt si in capitulis esset tanta peruersio, & procederet ita male, & ex abrupto, sine lege, ordine, & modo, ac cū

riannide, violentia, & insolentia Præfidentium, & potentiorum non habentium aliam legem, aut rationem, quam suam voluntatem, & gustum vt qui vellet suæ satisfaciere conscientie, & illam exonerare, non posset id facere sine magnis molestiis, inquietudinibus, & occasio. ordinariis, ac etiam periculo aliquando eadem, aut sine magna nota singularitatis, proteruitas, ignorantie, & maxime vbi nota feruntur publice; quod in Capitulis est perniciosissimum, & peruersio maxima, & regulariter votum illius prodesse non speratur, quia per se vel nefas omnia hant prout volunt Præfidentes, & Potentiores, quos pleriq; ob humanum respectum, ac ignorantiam sequuntur, nec audent contradicere, quibus damna, & male gesta imputabuntur ac Præfatis etiam, qui non curant id curare, & cauere, vt tenentur ex officio, dando debitum modum, & ordinem nosandi, & procedendi, ac etiam congregandi Cap. Congregantur enim passim, & non legitime, ac faciendum seruari iura, & statuta, referendoque insolentiam potentiorum, illorumque excessus castigando, intercedendo que aliquando Capitulis, de quo rationem Deo suo reddunt, sicut de alijs etiam omissionibus, & negligentis.

Et ratio huius limitationis est, nam durum esset & valde graue, obligare aliquem ad assistendum Capitulis cum tanto incommodo, & periculo, & ad opponendum se, & faciendam resistentiam semper tentanti Capitulis, & cuiusdam communitatis barbaræ, que ignorantis, vbi nullus ordo.

Sed dices, non erit Ecclesia, in qua ita procedatur, nam quando Potentiores, & Capitulares id vellent, Episcopus non permitteret: ergo vero & dico, quod vniuersum ita esset, sed pro dolor, tanta est negligentia in Curia, aut suæ obligationis ignorantia multorum Episcoporum, vt id facile possit contingere, & de facto contingat, non enim vident Ecclesias Cathedralis, & Capitula, & visitant, non vt debeat, sed superficialiter, & propter formam, vt dicunt, & apparentiam, ita, vt melius esse non visitatur, nec alius prouident his malis, etiam si de eis sit certus, & admoniti, & tota eorum Cura, & officium resolutur in ponendo Vicario, & Visitatore, & vniuersam bonis, & in prouidendo consanguineis suis, & familiaribus de Beneficijs, voluntque frui magnis redditibus Episcopatus, & eos comederè sine molestia in pace, & requie, que non est vera pax, & requies, ipseque Episcopi, presertim Hispaniæ, nunquam visitantur, nec in hoc Mundo aliquo reddunt rationem villicationis suæ, nec ab eis exiguntur, quasi sint confirmati in gratia, & habeant scientiam infirmam.

Opponeret quidem meo iudicio mittali quando visitatores Apostolicos, viros grauissimos, doctissimos, & integerrimos, qui exacte visitarent Episcopos Hispaniæ, eorumque officiales, & ministros, & Ecclesias, presertim Cathedralis, & Capitula ac loca, & opera pia eorumque bona, quod Rex nostro Catholicus debet procurare, & supplicare S. D. N. Papæ.

Secundo limitatur, & vt non procedat, quando quis abesse à Capitulis in diebus suis recreationis causa concessis, licite enim potest Canonicus sumere suos dies absentie, in diebus Capituli, vt alias per S. Congreg. fuisse declaratum & Roma mihi scriptum est, cum nec Concilium, nec statuta, aut consuetudo id prohibeant, nec limitent, nec in diebus Capituli sumantur.

543 Nisi sciret, aut intelligeret, quod in talibus diebus agendum esset in Capitulo de aliquo negotio graui, & importanti, quod verisimiliter posset resolui in prædicando Ecclesie, nam tunc teneretur assistere illi Capitulo, & dicere suam sententiam, & votum ad Azevedum in Curia Pisana li. 2. c. 8. & ita tenuit D. Io. Gutierrez in d. cons. relato, addens, quod in casu huius sublimitationis teneretur assistere Capitulo, & dicere suam sententiam, & votum, quamuis intelligat, quod non proderit. Quod tamen mihi durum videtur, nam supposito, quod Canonici possint sumere suos dies in diebus Capituli, gratias, & importanti negotij non videtur obligare ad assistendum Capitulo, nisi simul ad sit aliqua spes, aut verisimilitudo, quod suo voto possit prodesse, argumento eius, quod dicitur de correptione fraternæ.

Verum post hæc scripta S. Cong. ad meam instantiam absolute declarauit, Canonici posse sumere suos dies in diebus Capituli, nisi de industria id faceret, vt in declaratione infra adducta, num. 559. ad tertium.

544 Tertio limitatur, vt non procedat, quando & abesse quis à Capitulo, quod sit tempore, quo diuina officia in choro celebrantur, & interesset illis stante statuto, seu consuetudine permittente stare in choro tempore Capituli, vt est in hac Ecclesia Abule. Statutum 40. quod ait, quod nullus sine licentia Præfidentis possit exire de Capitulo, antequam finiat, sub pena amittendi quantiam duorum morapetitorum pro Præbenda, que ibi lucrifit, saluo si iuerit ad chorum, & dixit sic Præfidentari; quod statutum à fortiori permittit eum, qui non est ingressus Capitulum, manere in choro, in quo tunc temporis dicuntur officia, absque eo, quod vadat ad Capitulum, nec refert, quod tunc non dicat Præfidentem, quia id solum requiritur in excente à Capitulo, vt det rationem sui exitus, & quia turpius. Nam illud statutum non videtur contra ius, nec contra rationem, cum officium Canonici precipuum sit seruitium chori, & Ecclesie, & sic illud est excusatus legitime, cum sit occupatus in suo officio principali sicut qui est in altari. Et quamuis in d. Ecclesia sic posset facta & quædam ordinatio Capitalaris, quod qui est in Ecclesia, & non intrauerit in Capitulum, multetur certa pena, etiam si sit in choro, tamen d. statutum non potuit alterari per solum Capitulum sine Episcopo, tum quia factum est ab Episcopo, & Capitulo simul.

545 Tum quia respicit statutum Ecclesie, & in quo Capitulum solum non potest statueret, cap. cum consuetudine, de consuetud. glo. verbi. statutum, in c. 2. de verb. signifi. in 6. communiter approbata per D. Ibi, & in cap. cum omnes de consuet. vbi Felin. nu. 9. & approbata per Rotam in multis causis. Que limitatio maxime procedit in Capitulis extraordinarijs, de decreto Conqilij Provincialis Compollentani, actioe 2. decreto 7. vbi statuitur, quod extraordinariæ Cog. Capitulares non fiant tempore, quo vel Missa, vel consueta officia in choro celebrantur, qui vero talibus interfuerint, stipendio illis horis, que interim dicuntur assignato, tenore huius decreti priuati sint.

546 Imo absolute dicendum est, & non posse fieri Capitulum tempore, quo diuina officia, & presertim Missa maior, celebrantur, & consequenter non teneri quem, nec licite posse tunc interesse capit. vt tenet Fufcus de visitatione, lib. 1. c. 15. num. 27. 28. c. placita se-

cularia, 15. qua. 4. c. de et. de immunitat. Ecclesie 6. & clare sentit Nauar. infra relatus, n. 560.

Et ratio est, & quia quod de altari viuunt, eos altari inferuire oportet, decetque illos prius diuino cultui, quam temporalibus negotijs vacare, vt inquit Sanctiss. clemens VIII. in Breui infra adducto, n. 55. 8.

547 Præterea clarum est, quod capitula, & congregationes capitulares sunt propter seruitium Ecclesie, chorum, & cultum diuinum, ac ad illius conseruationem, & propagationem, & non è conuersio, ergo illa fieri non debent cum damno, & detrimento seruitij Ecclesie chori & cultus diuinum inducenda ad vnum effectum non debet operari contrariu, l. legata vniuersiter, ff. de aliment. legat. cum alijs, & propter quod vnumquodque tale, & illud magis, vt inquit Philosophus.

Rursus clarum est, quod officium magis principale est officium chori, & cultus diuini, quam officium assistendi capitulis; officium autem magis principale non debet cessare propter minus principale, sed potius è contra, vt postulat ratio, & debitus ordo.

Et ita concilium Basiliense, sess. 21. & decreto penult. prohibet, vt tempore Missæ maioris capitula, seu actus capitulares, aut alij tractatus per canonicos non celebrentur, nisi forte virgens, & euidens ingrueret necessitas, quod decretum acceptauerat Ecclesia Gallicana, vt in pragmatice sanctæ, de tenentibus Capitula tempore Missæ, vbi Cosmas verb. celebrentur, assignat rationem, quia tunc debent interesse diuino seruitio.

548 Et in concilio Provinciali & colonien. celebrato anno 1536. par. 3. cap. 18. statuitur, quod Quindam Capitularum conuentus, aut matris sui summam Missam, aut statim post illam, seruandi sunt, ne ob illorum officium, vel suspendatur, vel præcipietur, vel denique ab ipso Canonici negligatur, debet enim Dei causa omnibus alijs anteponi. Et concilio & Provinciali Treuer. celebrato anno 1549. de creto, quo tempore quilibet choro esse debeat, ad fin. sic habetur, Statuimus in super, & ordinamus, vt deinceps Capitula, a his, & tractatus Capitalares tantum profectu, seu feruilibus diebus teneantur, sed nec vnus sub Missa, versetur, aut completorio indicantur, aut teneantur, quantum, vt omnes Missa interseruit, diuine mandamus, in alio vero, si subsit virgens necessitas, aut euidens Ecclesia vtilitas potules, vt è capitulum teneatur, Decanus indicat dilationem, seu moram Capituli, & alius capitulari, non è arere periculo, & propterea sub prædictis horis tractandum, & agendum esse, & si in his secus alium fuerit, tam indicentes quam interestes residentia, & presentis pro illa vice carebit, quantum vn. absentes his horis reputabuntur.

549 Et in synodo Provinciali Moguntina eod. anno 1557. celebrata cap. 72. ita dicitur, canonici vero per actus Capitalares ab ingressu chori, quamuis capituli interseruit, & non distans, excusari volumus, in qua re Decanus Ecclesiarum, aut quibus è cura pro tempore incumbit, mouemus eisdem precipientes, ne exera necessitate Capitula indicant in eam horam, qua diuina officia peraguntur, cum possint, aut matris, aut seruis Capitula haberi, vt ipsi etiam Prælati, & Canonici diuini officij commodius interesse queant.

550 Et in concilio Provinciali & Mediolanen. primo anno 1566. celebrato tit. de iis, qui Dignitates, personatus, aut Canonatus habent ad si. sic habetur Canonici, quo tempore diuina officia celebrantur, non ha-